

KBC Groep Kwartaalrapport 3KW2019

Verslag over 3KW2019

Samenvatting 3

Financiële hoofdlijnen 4

Overzicht van resultaten en balans 5

Analyse van het kwartaal 6

Analyse van de year-to-date periode 8

Risicoverklaring, economische visie en verwachtingen 9

Geconsolideerde financiële staten

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening 12

Vereenvoudigd geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (comprehensive income) 14

Geconsolideerde balans 15

Geconsolideerde vermogensmutaties 16

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 18

Toelichting bij de grondslagen voor financiële verslaggeving 19

Toelichting bij de segmentinformatie 20

Overige toelichtingen 21

Additionele informatie

Details van ratio's en termen 34

U vindt bijkomende detailinformatie (onder meer over kredietrisico, solvabiliteit en divisies) in het Engelstalig *Quarterly Report*, dat ook beschikbaar is op www.kbc.com

Verklaring van de verantwoordelijke personen

'Ik, Rik Scheerlinck, chief financial officer van de KBC-groep, verklaar hierbij namens het Directiecomité van KBC Groep NV dat, voor zover mij bekend, de verkorte financiële overzichten die zijn opgenomen in het kwartaalverslag zijn gebaseerd op de relevante boekhoudkundige normen en in alle wezenlijke opzichten de financiële toestand en resultaten van KBC Groep NV, met inbegrip van zijn geconsolideerde dochtermaatschappijen, correct weergeven en dat het kwartaalverslag een getrouw overzicht geeft van de belangrijke gebeurtenissen en de belangrijkste transacties met verbonden partijen tijdens de verslagperiode en het effect daarvan op de verkorte financiële overzichten, alsmede een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden voor de resterende maanden van het lopende jaar.'

Toekomstgerichte verklaringen

De in dit verslag geformuleerde verwachtingen, prognoses en uitspraken over de toekomstige ontwikkelingen zijn vanzelfsprekend gebaseerd op veronderstellingen en zijn afhankelijk van een aantal toekomstige factoren. Het is dan ook mogelijk dat de werkelijkheid hier (sterk) van afwijkt.

Investor Relations contact

IR4U@kbc.be

KBC Groep NV, Investor Relations Office,
Havenlaan 2, 1080 Brussel, België

Dit verslag bevat informatie die is onderworpen aan de transparantievoorschriften voor beursgenoteerde vennootschappen.
Publicatiedatum: 14 november 2019

Ga de echtheid van dit document na op www.kbc.com/nl/authenticity.

KBC Groep

Verslag over 3KW2019

Resultaat derde kwartaal van 612 miljoen euro

Overzicht KBC-groep (geconsolideerd, IFRS)	3KW2019	2KW2019	3KW2018	9M2019	9M2018
Nettoresultaat (in miljoenen euro)	612	745	701	1 787	1 948
Gewone winst per aandeel (in euro)	1,44	1,76	1,63	4,19	4,54
Nettoresultaat per divisie (in miljoenen euro)					
België	368	388	409	932	1 089
Tsjechië	159	248	168	584	484
Internationale Markten	85	104	141	260	440
Groepscenter	0	4	-17	10	-64
Eigen vermogen van de aandeelhouders per aandeel (in euro, per einde periode)	43,5	42,8	40,6	43,5	40,6

In het derde kwartaal van 2019 genereerden we een nettowinst van 612 miljoen euro. In vergelijking met het vorige kwartaal werd het derde kwartaal van 2019 gekenmerkt door hogere nettorente-inkomsten en nettoprovisie-inkomsten, nagenoeg stabiele technische inkomsten uit onze verzekeringsactiviteiten en een daling van zowel de kosten als de waardeverminderingen op kredieten. Anderzijds was het trading- en reëlewaarderesultaat erg laag vooral als gevolg van zwakke dealingroominkomsten, waren de dividendinkomsten seizoensgebonden lager en er was een significante daling van de overige netto-inkomsten. Dat laatste kwam omdat we in het vorige kwartaal profiteerden van een meerwaarde van 82 miljoen euro in verband met de overname van het resterende belang van 45% in de Tsjechische bouwspaarbank ČMSS.

Als we het derdekwartaalresultaat optellen bij de 1 175 miljoen euro die we in het eerste halfjaar boekten, komt ons resultaat over de eerste negen maanden van 2019 uit op een solide 1 787 miljoen euro.

Op basis van een vergelijkbare scope stegen onze kredieten aan klanten met 4% jaar-op-jaar en stegen de deposito's (inclusief schuldbewijzen) eveneens met 4%. Ook de verkoop van onze schade- en levensverzekeringsproducten steeg ten opzichte van een jaar geleden, met respectievelijk 9% en 5%.

Onze solvabiliteitspositie, waarin de winst over de eerste negen maanden van het jaar niet is meegenomen, bleef ook sterk met een common equity ratio van 15,4%. Als we de winst over de eerste negen maanden van het jaar hadden meegeteld, rekening houdend met de dividenduitkeringsratio van vorig jaar van 59%, zou onze common equity ratio 15,9% hebben bedragen. Zoals eerder aangekondigd, en in overeenstemming met onze dividendbeleid, zullen we op 15 november 2019 een tussentijds dividend uitkeren van 1 euro per aandeel als voorschot op het totale dividend over 2019.

In het vorige kwartaal waren we begonnen met een groepswijde optimalisatieoefening voor het management en begin september maakten we de optimalisatie- en efficiëntiemaatregelen bekend voor de andere lagen van onze organisatie. Het doel van die oefening is om een flexibeler bedrijf te worden met een sneller besluitvormingsproces, zodat we onze klanten nog sneller oplossingen kunnen bieden. Zoals steeds, zullen we de daarmee samenhangende veranderingen voor onze medewerkers op een respectvolle manier uitvoeren. In België bijvoorbeeld, zal de vermindering van het aantal vte's worden opgevangen door een natuurlijke uitstroom. In Tsjechië zullen het normale personeelsverloop en maatregelen om de interne herinzet van personeel te bevorderen ervoor zorgen dat het aantal gedwongen ontslagen tot een minimum beperkt blijft.

In september ondertekenden we het Collective Commitment to Climate Action, een initiatief van het United Nations Environmental Program Finance Initiative. Door dat initiatief te steunen, hebben we ons ertoe verbonden om - in samenwerking met onze klanten - de vergroening van de economie maximaal te stimuleren en zo de opwarming van de aarde mee te beperken tot ruim onder de 2°C, waarbij we streven naar 1,5°C, in overeenstemming met het klimaatakkoord van Parijs. Daarmee bouwen we voort op eerdere beleidslijnen en initiatieven (zoals de geleidelijke afbouw van de financiering van steenkoolgerelateerde activiteiten) die de duurzame invulling van onze maatschappelijke rol helpen te vervullen.

Ons uiteindelijke doel is ervoor te zorgen dat onze activiteiten onze klanten en alle andere stakeholders ten goede komen. Daar zetten onze medewerkers zich elke dag voor in. Ik wil al die stakeholders uitdrukkelijk bedanken voor het vertrouwen dat ze in ons stellen bij het realiseren van hun doelstellingen en dromen.

Johan Thijs
Chief Executive Officer

Financiële hoofdlijnen van het derde kwartaal van 2019

- ▶ De commerciële bankverzekeringsfranchises in onze kernmarkten deden het goed.
- ▶ De kredietvolumes stegen met 1% ten opzichte van het vorige kwartaal en met 4% jaar-op-jaar, waarbij er op jaarbasis een groei was in alle divisies. De deposito's inclusief schuldbewijzen stegen met 3% op kwartaalbasis en 4% jaar-op-jaar. De cijfers werden berekend op basis van een 'vergelijkbare' scope.
- ▶ De nettorente-inkomsten stegen met 4% ten opzichte van het voorgaande kwartaal en met 3% jaar-op-jaar. In het algemeen bleven de nettorente-inkomsten profiteren van de groei van de kredietvolumes, de volledige consolidatie van ČMSS sinds juni 2019, de stijging van de kortetermijnrente in Tsjechië en lagere financieringskosten (op jaarbasis). Die elementen wisten het negatieve effect van een aantal factoren te compenseren, waaronder de aanhoudende druk op de kredietportefeuille marges en de lage herbeleggingsrentes in onze kernlanden in de eurozone.
- ▶ De verkoop van onze schadeverzekeringsproducten steeg met 9% ten opzichte van een jaar geleden. De technische inkomsten uit die schadeverzekeringsactiviteiten (premies min lasten, plus het resultaat uit afgestane herverzekering) daalden met 4% ten opzichte van hetzelfde kwartaal een jaar geleden, waarbij hogere technische lasten en een lager nettoresultaat uit afgestane herverzekering de groei van de verdiende premies meer dan tenietdeden. De gecombineerde ratio voor de eerste negen maanden van het jaar bedroeg 92%, tegenover 88% voor heel 2018. De verkoop van onze levensverzekeringsproducten steeg met 5% jaar-op-jaar, maar daalde met 12% tegenover het vorige kwartaal.
- ▶ De nettoprovisie-inkomsten stegen met respectievelijk 2% en 5% ten opzichte van het vorige kwartaal en hetzelfde kwartaal een jaar geleden. De factoren die bijdroegen aan deze groei waren de volledige consolidatie van ČMSS (sinds juni 2019), hogere vergoedingen voor bankdiensten en (ten opzichte van het vorige kwartaal) iets hogere vergoedingen uit vermogensbeheer.
- ▶ In het derde kwartaal van 2019 was het trading- en reëlewaarderesultaat erg laag, als gevolg van zwakke dealingroominkomsten en de negatieve invloed van diverse marktwaardeaanpassingen. Bovendien daalden zowel de dividendinkomsten (seizoenseffect) als de overige netto-inkomsten ten opzichte van het vorige kwartaal (dat gunstig beïnvloed werd door de eenmalige meerwaarde van 82 miljoen euro door de herwaardering van het 55%-belang in ČMSS).
- ▶ De kosten daalden met 1%, zowel ten opzichte van het vorige kwartaal als een jaar geleden. Wanneer de niet-operationele posten buiten beschouwing worden gelaten en de bankenheffing gelijkmatig over het jaar wordt gespreid, bedroeg de kosten-inkomstenratio voor de eerste negen maanden van 2019 59%, tegenover 57% voor het boekjaar 2018.
- ▶ Het derde kwartaal van 2019 omvatte een waardevermindering op kredieten van 25 miljoen euro, tegenover 36 miljoen euro in het vorige kwartaal en een nettoterugnane van waardeverminderingen van 8 miljoen euro in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. De kredietkosten bedroegen een gunstige 0,10% voor de eerste negen maanden van 2019, tegen -0,04% voor het boekjaar 2018 (een negatief cijfer wijst op een positief effect op het resultaat).
- ▶ Onze liquiditeitspositie bleef stevig, net als onze kapitaalbasis, met een *common equity ratio* van 15,4%, of 15,9% wanneer we het nettoresultaat over de eerste negen maanden meetellen, rekening houdend met de uitkeringsratio van 59% (dividend + AT1-coupon) over heel 2018. Onze *leverage ratio* bedroeg eind september 2019 6,0%.

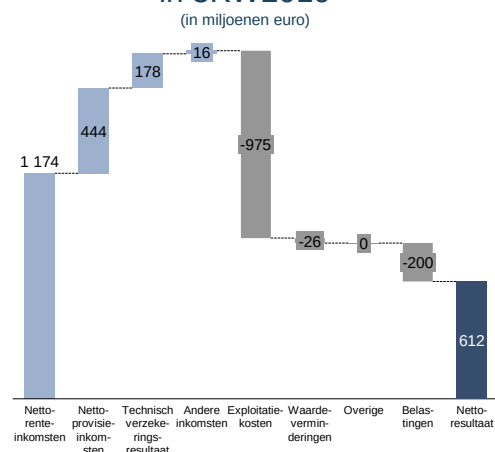
De kern van onze strategie

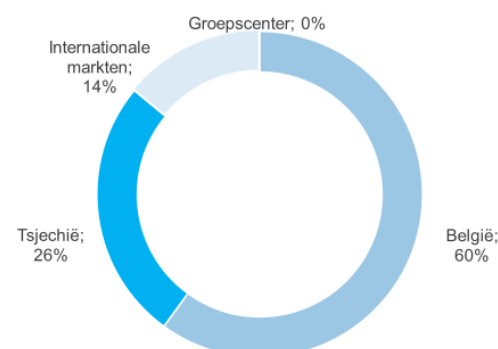
Onze strategie steunt op vier principes:

- Onze klanten staan centraal in alles wat we doen.
- We willen onze klanten een unieke bankverzekeringservaring bezorgen.
- We bekijken de ontwikkeling van onze groep op lange termijn en we willen duurzame en rendabele groei realiseren.
- We nemen onze verantwoordelijkheid in de samenleving en de lokale economieën.

Totstandkoming van het resultaat in 3KW2019

Bijdrage van de divisies aan het 3KW2019 groepsresultaat

Overzicht van resultaten en balans

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening, IFRS KBC-groep (in miljoenen euro)	3KW2019	2KW2019	1KW2019	4KW2018	3KW2018	9M2019	9M2018
Nettorente-inkomsten	1 174	1 132	1 129	1 166	1 136	3 436	3 378
Verzekeringen Niet-leven (vóór herverzekering)	192	174	161	198	197	527	562
Verdiende premies	440	425	415	409	403	1 280	1 173
Technische lasten	-248	-251	-254	-211	-205	-753	-611
Verzekeringen Leven (vóór herverzekering)	-5	1	-3	-3	-9	-7	-15
Verdiende premies	291	317	351	416	293	959	944
Technische lasten	-297	-316	-354	-418	-302	-966	-959
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	-9	1	-7	-12	-6	-14	-29
Dividendinkomsten	14	39	12	15	12	65	67
Nettoresultaat uit fin.instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening ¹	-46	-2	99	2	79	51	229
Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via other comprehensive income	5	0	2	0	0	7	9
Nettoprovisie-inkomsten	444	435	410	407	424	1 289	1 312
Overige netto-inkomsten	43	133	59	76	56	234	150
Totale opbrengsten	1 813	1 913	1 862	1 848	1 888	5 588	5 663
Exploitatiekosten	-975	-988	-1 296	-996	-981	-3 258	-3 239
Bijzondere waardeverminderingen	-26	-40	-69	-43	2	-134	60
Waarvan: op financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs en tegen reële waarde via other comprehensive income ²	-25	-36	-67	-30	8	-128	92
Aandeel in het resultaat van geassoc. ondernemingen en joint-ventures	0	4	5	4	2	8	12
Resultaat vóór belastingen	812	889	503	814	911	2 204	2 496
Belastingen	-200	-144	-73	-192	-211	-417	-548
Resultaat na belastingen	612	745	430	621	701	1 787	1 949
toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0
toerekenbaar aan de aandeelhouders v/d moedermaatschappij	612	745	430	621	701	1 787	1 948
Gewone winst per aandeel (in euro)	1,44	1,76	0,98	1,44	1,63	4,19	4,54
Vervaterde winst per aandeel (in euro)	1,44	1,76	0,98	1,44	1,63	4,19	4,54
Kerncijfers geconsolideerde balans, IFRS KBC-groep (in miljoenen euro)	30-09-2019	30-06-2019	31-03-2019	31-12-2018	30-09-2018		
Balanstotaal	294 830	289 548	292 332	283 808	304 740		
Leningen en voorschotten aan klanten (excl. reverse repo's)	154 863	154 169	148 517	147 052	146 011		
Effecten (eigenvermogens- en schuldinstrumenten)	65 122	63 746	63 706	62 708	63 030		
Deposito's van klanten en schuldpapier (excl. repo's)	205 270	199 138	197 987	194 291	194 056		
Technische voorzieningen, vóór herverzekering	18 549	18 652	18 589	18 324	18 533		
Schulden m.b.t. beleggingscontracten, verzekeringen	13 456	13 381	13 334	12 949	13 444		
Eigen vermogen van de aandeelhouders	18 086	17 799	17 924	17 233	16 878		
Selectie van ratio's KBC-groep (geconsolideerd)	9M2019	FY2018					
Rendement op eigen vermogen	15% ³	16%					
Kosten-inkomstenratio bankactiviteiten (exclusief bepaalde niet-operationele posten en bij een gelijkmatige spreiding van de bankenheffing)	60% (59%)	57,5% (57%)					
Gecombineerde ratio niet-levensverzekeringen	92%	88%					
Common equity ratio, Basel III Danish Compromise (fully loaded)	15,4% ⁴	16,0%					
Common equity ratio FICOD (fully loaded)	14,2%	14,9%					
Leverage ratio Basel III (fully loaded)	6,0%	6,1%					
Kredietkostenratio ⁵	0,10%	-0,04%					
Ratio impaired kredieten	3,5%	4,3%					
waarvan impaired kredieten die > 90 dagen achterstallig zijn	2,0%	2,5%					
Net stable funding ratio (NSFR)	135%	136%					
Liquidity coverage ratio (LCR)	140%	139%					
1 Ook Trading- en reëlewaarderesultaat genoemd. 2 Ook Waardeverminderingen op kredieten genoemd. 3 Als de bankentaksen gelijkmatig over het jaar gespreid worden (14% zonder gelijkmatige spreiding). 4 Wanneer het nettoresultaat van de eerste negen maanden, rekening houdend met de FY 2018 dividenduitbetalingsratio van 59% (dividend + AT1 coupon) wordt ingeteld, bedraagt de ratio 15,9%. 5 Een negatief cijfer duidt op een nettoterugname van waardeverminderingen (met positieve resultaatsinvloed).							

¹ Ook Trading- en reëlewaarderresultaat genoemd. ² Ook Waardeverminderingen op kredieten genoemd. ³ Als de bankentaksen gelijkmatig over het jaar gespreid worden (14% zonder gelijkmatige spreiding). ⁴ Wanneer het nettoresultaat van de eerste negen maanden, rekening houdend met de FY 2018 dividenduitbetalingsratio van 59% (dividend + AT1 coupon) wordt ingeteld, bedraagt de ratio 15,9%. ⁵ Een negatief cijfer duidt op een nettoterugnname van waardeverminderingen (met positieve resultaatsinvloed).

In het deel 'Geconsolideerde financiële staten' van het kwartaalverslag vindt u een overzicht van onze geconsolideerde winst-en-verliesrekening en balans volgens IFRS. In datzelfde deel vindt u ook een vereenvoudigd overzicht van de gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, van de eigenvermogensmutaties, en verschillende toelichtingen bij de rekeningen. Wat betreft de (wijzigingen in) de definities van de ratio's: zie Details van ratio's en termen in het kwartaalverslag.

Analyse van het kwartaal (3KW2019)

Totale opbrengsten

1 813 miljoen euro

De totale opbrengsten daalden met 5% ten opzichte van het vorige kwartaal, maar dat kwam vooral doordat in het vorige kwartaal een aanzienlijke, positieve eenmalige post in de overige netto-inkomsten was opgenomen (in verband met de overname van het resterende belang in ČMSS). Laten we dat buiten beschouwing, dan daalden de totale opbrengsten slechts met 1% tegenover het vorige kwartaal, omdat de daling van het trading- en reëlewaarderresultaat en de seizoensgebonden daling van de dividendinkomsten bijna volledig werden gecompenseerd door een stijging van de nettorente-inkomsten en de nettoprovisie-inkomsten, terwijl het verzekeringstechnische resultaat min of meer in lijn bleef met het vorige kwartaal.

De nettorente-inkomsten bedroegen 1 174 miljoen euro in het derde kwartaal van 2019. Dat is 4% meer dan in het vorige kwartaal en een stijging met 3% ten opzichte van een jaar geleden. De nettorente-inkomsten profiteerden van het positieve effect van de groei van het kredietvolume, de volledige consolidatie van ČMSS sinds juni 2019 (wat resulteert in één maand volledige consolidatie in het tweede kwartaal van 2019 en drie maanden in het derde kwartaal van 2019; verder aangeduid als het 'ČMSS-effect'), het effect van eerdere stijgingen van de kortetermijnrente in Tsjechië, lagere financieringskosten (jaar-op-jaar) en het hogere aantal dagen in het beschouwde kwartaal (in vergelijking met het voorgaande kwartaal). Die posten werden deels tenietgedaan door onder meer de aanhoudende druk op de kredietmarges (ondanks enig herstel van de marges bij nieuwe kredieten) en het negatieve effect van lagere herbeleggingsrentes in onze kernlanden in de eurozone.

Het totale volume van de kredietverlening aan klanten steeg licht (0,5%) tegenover het vorige kwartaal en met maar liefst 6% tegenover een jaar geleden. Op basis van een vergelijkbare scope (d.w.z. zonder rekening te houden met de effecten van wijzigingen in de scope, zoals de verkoop van delen van de Ierse kredietportefeuille in het verleden en de volledige consolidatie van ČMSS vanaf juni 2019), steeg de kredietverlening aan klanten met 1% kwartaal-op-kwartaal en 4% jaar-op-jaar, met een groei voor die laatste in alle divisies. De klantendeposito's inclusief schuld papier stegen met 3% kwartaal-op-kwartaal, en met 6% op jaar-op-jaar. Op basis van een vergelijkbare scope is dit item kwartaal-op-kwartaal 3% gestegen en jaar-op-jaar 4%. De nettorentemarge voor het betrokken kwartaal bedroeg 1,94%, vergelijkbaar met het vorige kwartaal, maar 4 basispunten lager dan het niveau van een jaar geleden.

De technische inkomsten uit onze schadeverzekeringsactiviteiten (verdiende premies min technische lasten, plus het nettoresultaat uit afgestane herverzekering) droegen 184 miljoen euro bij tot de totale opbrengsten. Ze stegen met 5% ten opzichte van het vorige kwartaal door een combinatie van hogere verdiende premies in alle kernlanden, lagere technische lasten (minder stormschade en het feit dat het vorige kwartaal werd beïnvloed door een herinschatting van de schadevoorzieningen) en een lager nettoresultaat uit afgestane herverzekering. De technische inkomsten uit schadeverzekeringen daalden licht (-4%) ten opzichte van hetzelfde kwartaal vorig jaar, waarbij de gestegen premie-inkomsten meer dan gecompenseerd werden door hogere technische lasten en een lager nettoresultaat uit afgestane herverzekering. In totaal bedroeg de gecombineerde ratio voor de eerste negen maanden van 2019 92%, tegenover 88% voor heel 2018.

De technische inkomsten uit onze levensverzekeringsactiviteiten bedroegen -6 miljoen euro, tegenover 0 miljoen euro in het vorige kwartaal en -10 miljoen euro in hetzelfde kwartaal een jaar geleden. De verkoop van levensverzekeringsproducten (403 miljoen euro) daalde in het derde kwartaal met 12% tegenover het vorige kwartaal. Die daling was grotendeels toe te schrijven aan de lagere verkoop van tak 23-producten in België en Tsjechië. In vergelijking met hetzelfde kwartaal van vorig jaar steeg de verkoop van levensverzekeringsproducten evenwel met 5%, dankzij de hogere verkoop van zowel tak 23- als tak 21-producten in België. In totaal bedroeg het aandeel van tak 21-producten in onze totale verkoop van levensverzekeringen 60% in het derde kwartaal van 2019. De overige 40% bestond uit tak 23-producten.

De nettoprovisie-inkomsten bedroegen 444 miljoen euro, een stijging met 2% ten opzichte van het voorgaande kwartaal en met 5% ten opzichte van een jaar geleden. Ten opzichte van het vorige kwartaal profiteerden de nettoprovisie-inkomsten van een stijging van de vergoedingen voor vermogensbeheerdiensten en bankdiensten (vooral vergoedingen voor betalingsverkeer, deels een seizoensgebonden effect), en van het ČMSS-effect, terwijl de betaalde distributievergoedingen licht stegen, voornamelijk door de gestegen verkoop van schadeverzekeringen. In vergelijking met een jaar eerder profiteerden de nettoprovisie-inkomsten van een stijging van de vergoedingen voor bankdiensten, iets lagere betaalde distributievergoedingen en het ČMSS-effect, terwijl de inkomsten uit vergoedingen voor vermogensbeheerdiensten vrijwel ongewijzigd bleven. Eind september 2019 bedroeg ons totale beheerde vermogen 212 miljard euro, 1% meer dan in het vorige kwartaal, doordat positieve koersontwikkelingen (+2%, ondanks de voortdurende onrust op de markt) de netto-uitstroom (-1%) meer dan compenseerden. Jaar-op-jaar bleef het totale beheerde vermogen nagenoeg onveranderd, waarbij de netto-uitstroom van 4% (vooral bij beleggingsadvies) bijna volledig werd gecompenseerd door een vergelijkbare koersstijging.

Alle resterende andere inkomsten samen bedroegen 16 miljoen euro, heel wat minder dan de 170 miljoen euro in het vorige kwartaal en 147 miljoen euro in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. Het bevat een negatief nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde (trading- en reëlewaarderresultaat) van -46 miljoen euro. Dat is nog lager dan de al zwakke -2 miljoen euro in het vorige kwartaal en veel minder dan de 79 miljoen euro in het derde kwartaal van vorig jaar. Het trading- en reëlewaarderresultaat van het kwartaal werd vooral negatief beïnvloed door de zwakke dealingroominkomsten en de totale negatieve invloed van diverse marktwaardeaanpassingen. De resterende overige inkomsten bevatten ook een seizoensgebonden lager dividendinkomen van 14 miljoen euro (minder dan de 39 miljoen euro die in het tweede kwartaal van het jaar werd geboekt, wanneer traditioneel het grootste deel van de dividenden wordt ontvangen), een netto gerealiseerd resultaat uit

schuldinstrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in *other comprehensive income* van 5 miljoen euro en 43 miljoen euro aan overige netto-inkomsten. De overige netto-inkomsten bedroegen 56 miljoen euro in hetzelfde kwartaal een jaar geleden en 133 miljoen euro in het vorige kwartaal, dat profiteerde van een eenmalige meerwaarde van 82 miljoen euro in verband met de herwaardering van het bestaande belang in ČMSS, die het gevolg was van de overname van het resterende belang in dat bedrijf. De grootste eenmalige post in de overige netto-inkomsten in het derde kwartaal van 2019 waren de 18 miljoen euro kosten in verband met de herziening van trackerhypotheek in Ierland (waarvan 14 miljoen euro voor een voorziening voor een mogelijke sanctie).

Exploitatiekosten

975 miljoen euro

In het derde kwartaal van 2019 daalden de exploitatiekosten met 1% ten opzichte van het vorige kwartaal. Wanneer bepaalde niet-operationele posten buiten beschouwing worden gelaten en de bankheffing gelijk gespreid zou worden over het jaar, kwam de kosten-inkomstenratio voor de eerste negen maanden van het jaar uit op 59%.

De exploitatiekosten bedroegen in het derde kwartaal van 2019 975 miljoen euro. De bankheffing buiten beschouwing gelaten, daalden de exploitatiekosten met 1% kwartaal-op-kwartaal en jaar-op-jaar. In beide gevallen is het verschil toe te schrijven aan een aantal factoren, waaronder lagere personeelskosten (ondanks de looninflatie in de meeste landen), hogere afschrijvingskosten, het effect van de volledige consolidatie van ČMSS sinds juni 2019 en een aantal eenmalige posten in het huidige kwartaal en het referentiekwartaal.

Wanneer bepaalde niet-operationele posten buiten beschouwing worden gelaten en de bankheffing gelijkmatig over het jaar zou worden gespreid, zou de kosten-inkomstenratio van onze bankactiviteiten voor de eerste negen maanden van 2019 59% bedragen, tegenover 57% voor het boekjaar 2018. Inclusief de niet-operationele posten en de daadwerkelijk geboekte bankheffing bedroeg de kosten-inkomstenratio van onze bankactiviteiten 60% year-to-date.

Waardeverminderingen op kredieten

25 miljoen euro nettotoename

De nettowaardeverminderingen op kredieten bedroegen 25 miljoen euro, een daling ten opzichte van de 36 miljoen euro die het vorige kwartaal werd geboekt. Gunstige kredietkostenratio van 0,10% voor de eerste negen maanden van het jaar.

In het derde kwartaal van 2019 noteerden we een nettowaardevermindering op kredieten van 25 miljoen euro, tegenover een nettowaardevermindering van 36 miljoen euro in het vorige kwartaal en een nettoterugname van 8 miljoen euro in het derde kwartaal van 2018. Het grootste deel van de nettowaardevermindering in het derde kwartaal van 2019 had betrekking op dossiers in het bedrijfensegment. Uitgesplitst per land bedroegen de waardeverminderingen op kredieten in het derde kwartaal van 2019 21 miljoen euro in België, en 9 miljoen euro in Tsjechië, 6 miljoen euro in Slowakije, 1 miljoen euro in Hongarije en 6 miljoen euro in Bulgarije, terwijl er een nettoterugname was van 7 miljoen euro in Ierland en 10 miljoen euro in het Groepscenter. Voor de hele groep bedroeg de kredietkostenratio 0,10% voor de eerste negen maanden van 2019, tegenover -0,04% voor het hele jaar 2018 (een negatief cijfer duidt op een nettoterugname en heeft dus een positief effect op het resultaat).

De ratio van *impaired* kredieten is sinds het begin van het jaar verder verbeterd. Eind september 2019 stond ongeveer 3,5% van onze totale kredietportefeuille te boek als *impaired* (4,3% eind 2018). De *impaired* kredieten die meer dan 90 dagen achterstallig zijn, daalden tot 2,0% van de kredietportefeuille (2,5% eind 2018). De daling in *impaired* kredieten houdt deels verband met de boekhoudkundige afschrijving in de voorbije kwartalen van bepaalde *legacy* kredieten in Ierland waarvoor een volledige voorziening was aangelegd.

De waardeverminderingen op andere activa dan kredieten bedroegen 1 miljoen euro, tegenover 4 miljoen euro in het vorige kwartaal en 6 miljoen euro in het derde kwartaal van 2018.

Nettoresultaat

per divisie

België	Tsjechië	Internationale Markten	Groepscenter
368 miljoen euro	159 miljoen euro	85 miljoen euro	0 miljoen euro

België: het nettoresultaat (368 miljoen euro) is met 5% gedaald tegenover het vorige kwartaal. Het resultaat over het derde kwartaal omvat hogere rente-inkomsten, hogere technische verzekeringsresultaten, seizoensgebonden lagere dividendinkomsten, een beduidend lager trading- en reëlewaarderesultaat, licht gestegen nettoprovisie-inkomsten en lagere kosten en waardevermindering op kredieten.

Tsjechië: het nettoresultaat (159 miljoen euro) is met 36% gedaald tegenover het vorige kwartaal. Dat kwartaal bevatte immers een eenmalige herwaarderingsmeerwaarde van 82 miljoen euro op het bestaande belang van 55% in ČMSS na de overname

van het resterende belang van 45%. Als we die factor buiten beschouwing laten, daalde het nettoresultaat met 4%, voornamelijk door een lager trading- en reëlewaarderresultaat dat deels werd gecompenseerd door hogere nettorente-inkomsten.

Internationale Markten: het nettoresultaat van 85 miljoen euro is als volgt samengesteld: 12 miljoen euro in Slowakije, 45 miljoen euro in Hongarije, 23 miljoen euro in Bulgarije en 4 miljoen euro in Ierland. Voor de hele divisie daalde het nettoresultaat met 18% tegenover het vorige kwartaal, voornamelijk toe te schrijven aan Bulgarije en Hongarije (deels als gevolg van hogere waardeverminderingen op kredieten in beide landen) en Ierland (waar het positieve effect van gedaalde kosten en een nettoterugname van waardeverminderingen op kredieten meer dan tenietgedaan werd door een negatieve eenmalige post in verband met de herziening van trackerhypotheken).

Groepscenter: het nettoresultaat (0 miljoen euro) daalde met 4 miljoen euro tegenover het vorige kwartaal. Het derde kwartaal profiteerde onder meer van een hoger trading- en reëlewaarderresultaat en een hogere terugname van waardeverminderingen op kredieten, maar dat werd meer dan tenietgedaan doordat er in het voorgaande kwartaal een aanzienlijke, positieve eenmalige post was opgenomen in de lijn voor de belastingen.

Selectie van ratio's per divisie	België		Tsjechië		Internationale Markten	
	9M2019	FY2018	9M2019	FY2018	9M2019	FY2018
Kosten-inkomstenratio bankactiviteiten exclusief bepaalde niet-operationele elementen en bij een gelijkmatige spreiding van de bankheffing over het jaar	58%	58%	47%	46%	68%	65%
Gecombineerde ratio niet-levenverzekeringen	91%	87%	94%	97%	88%	90%
Kredietkostenratio ¹	0,16%	0,09%	0,05%	0,03%	0,02%	-0,46%
Ratio impaired kredieten	2,3%	2,6%	2,3%	2,4%	9,1%	12,2%

¹ Een negatief cijfer duidt op een terugname van waardeverminderingen (met positieve resultaatsinvloed). Zie Details van ratio's en termen in het kwartaalverslag.

In het deel *Additional information* van het Engelstalig *Quarterly report* vindt u een volledige resultatentabel. Een korte analyse van de resultaten per divisie vindt u in onze analistenpresentatie op www.kbc.com.

Eigen vermogen, solvabiliteit en liquiditeit	Totaal eigen vermogen	Common equity ratio (fully loaded)	Liquidity coverage ratio	Net stable funding ratio
	19,6 miljard euro	15,4%	140%	135%

Eind september 2019 bedroeg ons totaal eigen vermogen 19,6 miljard euro, bestaande uit 18,1 miljard euro eigen vermogen van de aandeelhouders en 1,5 miljard euro additional tier 1-instrumenten. Het totale eigen vermogen bleef min of meer op hetzelfde niveau als eind 2018 door een combinatie van een aantal factoren, waaronder de winst over de eerste negen maanden van 2019 (+1,8 miljard euro), de call van een additional tier 1-instrument en de uitgifte van een nieuw additional tier 1-instrument (respectievelijk -1,4 miljard euro en +0,5 miljard euro), de betaling van het slotdividend voor 2018 in mei 2019 en de beslissing om een tussentijds dividend over 2019 uit te keren in november 2019 (respectievelijk -1,0 miljard euro en -0,4 miljard euro) en wijzigingen in diverse herwaarderingsreserves (in totaal +0,6 miljard euro). We hebben de wijzigingen toegelicht in het deel Geconsolideerde jaarrekening van het kwartaalverslag (onder Geconsolideerde vermogensmutaties).

Op 30 september 2019 bedroeg onze *common equity ratio* 15,4%, zonder rekening te houden met de nettowinst over de eerste negen maanden van 2019. Inclusief de IFRS-nettowinst over die periode en rekening houdend met de uitkeringsratio over het boekjaar 2018 van 59% (dividend + AT1-coupon), bedroeg de *common equity ratio* eind september 2019 15,9%, tegenover 16% eind 2018. Onze *leverage ratio* (Basel III, fully loaded) bedroeg 6,0%. De solvabiliteitsratio van KBC Verzekeringen volgens het Solvency II-kader bedroeg een solide 187% eind september 2019. Onze liquiditeitspositie bleef ook uitstekend, wat zich uit in een LCR-ratio van 140% en een NSFR-ratio van 135% op 30 september 2019.

Analyse van de year-to-date periode (9M2019)

Nettoresultaat	Het nettoresultaat voor de eerste negen maanden van 2019 ligt 8% lager dan dat voor dezelfde periode in 2018. De totale opbrengsten kwamen min of meer overeen met die van dezelfde periode vorig jaar, waarbij de stijging van de nettorente-inkomsten en de overige netto-inkomsten (door de eenmalige meerwaarde in verband met de overname van het resterende belang in ČMSS) de daling van de overige inkomstenposten bijna volledig compenseerde. De kosten bleven strikt onder controle, waarbij de stijging van 1% volledig voor rekening kwam van hogere bankheffingen. De waardeverminderingen op kredieten bedroegen 128 miljoen euro, aanzienlijk hoger dan de nettoterugname van 92 miljoen euro in dezelfde periode vorig jaar.
1 787 miljoen euro	

Hoofdpijnen (ten opzichte van de eerste negen maanden van 2018):

- Iets hogere nettorente-inkomsten (+2% tot 3 436 miljoen euro), onder meer dankzij lagere financieringskosten, hogere volumes in commerciële kredietverlening, het positieve effect van de stijging van de kortetermijnrente in Tsjechië en het ČMSS-effect, die de druk op de portefeuilemarges, het negatieve effect van lagere herbeleggingsrentes in onze kernlanden in de eurozone en het lagere netto positieve effect van ALM-FX-swaps compenseerden. Het volume van de deposito's en schuldpapier steeg met 4% en ook de kredietvolumes namen toe met 4%, met een groei in alle divisies. Deze cijfers zijn berekend op basis van een vergelijkbare scope. De nettorentemarge voor de eerste negen maanden van 2019 bedroeg 1,95%, een daling met 5 basispunten jaar-op-jaar.
- Een lichte daling van de bijdrage in de winst door de technische verzekeringsresultaten (-2% tot 506 miljoen euro). De verkoop van levensverzekeringen (1 378 miljoen euro) steeg met 5%, met een stijging bij zowel tak 21- als tak 23-producten. De verkoop van schadeverzekeringen steeg met 8% ten opzichte van een jaar geleden. Het technische resultaat voor het schadebedrijf daalde licht (-4%) ten opzichte van vorig jaar, doordat de hogere premie-inkomsten en de stijging van het resultaat uit afgestane herverzekering werden tenietgedaan door hogere technische lasten. De gecombineerde ratio voor schadeverzekeringen voor de eerste negen maanden van het jaar bedroeg 92%, tegenover 88% voor heel 2018.
- Iets lagere nettoprovisie-inkomsten (2% gedaald tot 1 289 miljoen euro), hoofdzakelijk toe te schrijven aan een daling van de vergoedingen voor vermogensbeheerdiensten, die de hogere vergoedingen voor bankdiensten en het ČMSS-effect meer dan compenseerden. Eind september 2019 bedroeg het totale beheerde vermogen 212 miljard euro, ongeveer hetzelfde niveau als een jaar geleden (omdat de positieve koersontwikkeling de netto-uitstroom min of meer compenseerde).
- Een daling van alle andere inkomstenposten samen (-22% tot 357 miljoen euro), omdat de hogere overige netto-inkomsten (inclusief de ČMSS-gerelateerde positieve eenmalige meerwaarde van 82 miljoen euro in mei 2019) de aanzienlijke daling van het trading- en reëlewaarderesultaat (voornamelijk veroorzaakt door de zwakke dealingroominkomsten en de totale negatieve invloed van diverse marktwaardeaanpassingen) niet volledig konden compenseren.
- Strikte kostenbeheersing (de kosten stegen met minder dan 1% tot 3 258 miljoen euro), waarbij de kostenstijging volledig voor rekening kwam van hogere bankenheffingen. Exclusief die bankenheffingen zaten de kosten dus op hetzelfde niveau als een jaar eerder, ondanks het negatieve effect van de volledige consolidatie van ČMSS sinds juni 2019. Bijgevolg bedroeg de year-to-date kosten-inkomstenratio 60%, of 59% als de bankenheffing gelijk gespreid zou worden over het jaar en bepaalde niet-operationele elementen niet in rekening gebracht zouden worden (tegenover respectievelijk 57,5% en 57% voor boekjaar 2018).
- Een aanzienlijke nettotoename van de waardeverminderingen op kredieten (nettotoename van 128 miljoen euro in de eerste negen maanden van 2019, tegenover een nettoterugname van 92 miljoen euro in dezelfde periode vorig jaar). Dat was grotendeels te wijten aan Ierland (nettoterugname van waardeverminderingen van 18 miljoen euro in de verslagperiode, tegenover een nettoterugname van 96 miljoen euro in de referentieperiode) en België (nettotoename van 134 miljoen euro in de verslagperiode, tegenover 43 miljoen euro in de referentieperiode). Daardoor bedroeg de kredietkostenratio voor de hele groep 0,10%, tegenover -0,04% voor boekjaar 2018 (een negatief cijfer duidt op een positieve invloed op het resultaat).
- Het nettoresultaat van 1 787 miljoen euro voor de eerste negen maanden van 2019 is als volgt samengesteld: 932 miljoen euro voor divisie België (-14% tegenover dezelfde periode vorig jaar), 584 miljoen euro voor divisie Tsjechië (+21%, grotendeels te danken aan de eenmalige meerwaarde van 82 miljoen euro met betrekking tot ČMSS in mei 2019), 260 miljoen euro voor divisie Internationale Markten (-41%) en 10 miljoen euro voor Groepscenter (tegenover een negatieve 64 miljoen euro in de eerste negen maanden van 2018). Het resultaat voor de divisie Internationale Markten voor de eerste negen maanden van 2019 omvat 27 miljoen euro voor Ierland (-118 miljoen euro ten opzichte van de referentieperiode, als gevolg van beduidend lagere terugnames van waardeverminderingen op kredieten, en lagere nettorente-inkomsten en overige netto-inkomsten), 124 miljoen euro voor Hongarije, 41 miljoen euro voor Slowakije en 66 miljoen euro voor Bulgarije.

Risicoverklaring, economische visie en verwachtingen

Risicoverklaring

Omdat we hoofdzakelijk actief zijn als bank-verzekeraar en vermogensbeheerder, zijn we blootgesteld aan een aantal typische risico's voor de financiële sectoren, zoals – maar zeker niet uitsluitend – kredietrisico, kredietrisico van tegenpartijen, concentratierisico, interestrisico, muntrisico, marktrisico, liquiditeits- en financieringsrisico, risico van aangegane verzekeringsverplichtingen, wijzigingen in de regelgeving, operationeel risico, betwistingen van klanten, concurrentie van andere en nieuwe spelers en de economie in het algemeen. Hoewel KBC al die risico's nauwlettend opvolgt en beheert binnen een strikt risicokader, kunnen ze toch een negatieve invloed hebben op de waarde van activa of bijkomende kosten genereren boven de verwachte niveaus.

Momenteel wordt een aantal factoren als de belangrijkste uitdagingen beschouwd voor de financiële sector in het algemeen. Het gaat daarbij om recente macro-economische en politieke ontwikkelingen, zoals de brexit en handelsconflicten, die allemaal gevolgen hebben voor de mondiale en Europese economieën, waaronder de thuismarkten van KBC. De economische groei en de renteprognoses werden verlaagd, waardoor het alsmaar waarschijnlijker wordt dat het lagerenteklimaat langer zal aanhouden

dan aanvankelijk verwacht. De onzekerheid over de regelgeving en compliancerisico's (waaronder de antiwitwasregelgeving en GDPR) blijven een overheersend thema in de sector, evenals een betere bescherming van de consument. Digitalisering (met technologie als katalysator) biedt zowel kansen als bedreigingen voor het bedrijfsmodel van traditionele financiële instellingen, terwijl ook klimaatgerelateerde risico's steeds belangrijker worden. Ten slotte is het cyberrisico de voorbije jaren een belangrijke bedreiging geworden, niet alleen voor de financiële sector, maar voor de economie in haar geheel.

We verstrekken informatie met betrekking tot het risicobeheer in ons jaarverslag, onze kwartaalverslagen en risk reports, die allemaal beschikbaar zijn op www.kbc.com.

Onze kijk op rentevoeten en wisselkoersen

De zwakkere economische vooruitzichten, met hoge risico's en een inflatie die onder het streefcijfer blijft, hebben geleid tot een verschuiving in de toekomstverwachtingen van de grote centrale banken naar bijkomende of hernieuwde monetaire stimuleringsmaatregelen. Na de renteverlagingen eerder dit jaar verwachten we dat de Fed zijn beleidsrente dit en volgend jaar ongewijzigd zal laten. Aangezien de inflatie in de eurozone onder de middellangetermijndoelstelling van de ECB zal blijven en risicofactoren zoals handelsconflicten de Europese groeidynamiek negatief beïnvloeden, zal de ECB haar monetaire beleid in de komende jaren hoogstwaarschijnlijk zeer soepel houden.

De vlucht naar kwaliteit en veilige havens, een gematigde Europese (kern)inflatie en, in het bijzonder, het soepele beleid van de ECB zullen het opwaartse potentieel voor de rente op langere termijn en de spreads op overheidsobligaties binnen de EMU blijven beperken.

De Tsjechische Nationale Bank (CNB) heeft haar monetaire beleid verstrengd met een vroeger dan verwachte renteverhoging eerder dit jaar (+25 basispunten tot 2% op 2 mei). Dat weerspiegelt de stevige Tsjechische groei- en inflatieomgeving.

Onze kijk op economische groei

In overeenstemming met de wereldwijde economische ontwikkelingen vertraagt de Europese economie momenteel. De dalende werkloosheidscijfers en het toenemende tekort aan arbeidskrachten in sommige Europese economieën zullen samen met een stevige looninflatie de particuliere consumptie waarschijnlijk blijven ondersteunen. Ook investeringen zullen de groei wellicht blijven ondersteunen. De belangrijkste factoren die het Europese economische sentiment en de groei flink kunnen ondergraven, zijn nog altijd het risico van een verdere economische deglobalisering, met een escalatie van handelsconflicten, de brexit en de politieke onrust in sommige landen van de eurozone.

Verwachtingen

- Solide rendementen in alle divisies.
- Er wordt verwacht dat Bazel IV (vanaf 1 januari 2022) voor KBC de risicogewogen activa zal doen stijgen met ongeveer 8 miljard euro (op fully loaded basis, eind 2018), wat overeenkomt met een inflatie van de risicogewogen activa van 9% en een effect op de common equity ratio van -1,3 procentpunten.

Agenda

Uitbetaling interimdividend: [15 november 2019](#)

4KW2019 resultaten: [13 februari 2020](#)

Jaarverslag: [3 april 2020](#)

Algemene Vergadering: [7 mei 2020](#)

1KW2020 resultaten: [14 mei 2020](#)

Meer informatie over 3KW2019

Kwartaalrapport: www.kbc.com / [Investor Relations](#) / [Rapporten](#)

Bedrijfspresentatie: www.kbc.com / [Investor Relations](#) / [Presentaties](#)

Definities van ratio's

[Details van ratio's en termen](#) in het laatste deel van het kwartaalrapport

KBC Groep

Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS

3KW 2019 en 9M 2019

Dit deel werd nagezien door de Commissaris

Terminologie

AC: Geamortiseerde kostprijs

AFS: Voor verkoop beschikbaar (IAS 39)

ALM: Asset Liability Management

ECL: Verwachte kredietverlies

FA: Financiële Activa

FV: Reële waarde

FVA: Funding Value Adjustment

FVOCI: waardering tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen via OCI

FVPL: reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening

FVPL – overlay: reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening - overlaybenadering

GCA: Bruto-boekwaarde

HFT: Aangehouden voor handelsdoeleinden

OCI: Wijzigingen in de reële waarde van activa en verplichtingen opgenomen in het eigen vermogen

POCI: Aangekochte of uitgegeven activa met verminderde kredietwaardigheid

SPPI: Beoordeling of contractuele kasstromen uitsluitend aflossingen en rentebetalingen op de uitstaande hoofdsom betreffen

SRB: Single Resolution Board

R/E: Overgedragen resultaat

w&v: winst- en verliesrekening

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening

(in miljoenen euro)	Toelichting	9M 2019	9M 2018	3KW 2019	2KW 2019	3KW 2018
Nettorente-inkomsten	3.1	3 436	3 378	1 174	1 132	1 136
<i>Rente-inkomsten</i>	3.1	5 435	5 148	1 806	1 807	1 754
<i>Rentelasten</i>	3.1	- 1 999	- 1 771	- 632	- 675	- 618
Verzekeringen Niet-leven (vóór herverzekering)	3.7	527	562	192	174	197
<i>Verdiende premies</i>	3.7	1 280	1 173	440	425	403
<i>Technische lasten</i>	3.7	- 753	- 611	- 248	- 251	- 205
Verzekeringen Leven (vóór herverzekering)	3.7	- 7	- 15	- 5	1	- 9
<i>Verdiende premies</i>	3.7	959	944	291	317	293
<i>Technische lasten</i>	3.7	- 966	- 959	- 297	- 316	- 302
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	3.7	- 14	- 29	- 9	1	- 6
Dividendinkomsten		65	67	14	39	12
Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via w&v	3.3	51	229	- 46	- 2	79
<i>Waarvan resultaat op aandelen (overlaybenadering)</i>		65	54	17	19	2
Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstr. tegen reële waarde via OCI		7	9	5	0	0
Nettoprovisie-inkomsten	3.5	1 289	1 312	444	435	424
<i>Provisie-inkomsten</i>	3.5	1 833	1 853	629	616	606
<i>Provisielasten</i>	3.5	- 543	- 541	- 185	- 180	- 182
Overige netto-inkomsten	3.6	234	150	43	133	56
TOTALE OPBRENGSTEN		5 588	5 663	1 813	1 913	1 888
Exploitatiekosten	3.8	- 3 258	- 3 239	- 975	- 988	- 981
<i>Personeelskosten</i>	3.8	- 1 755	- 1 763	- 585	- 603	- 593
<i>Algemene beheerskosten</i>	3.8	- 1 244	- 1 269	- 299	- 298	- 318
<i>Afschrijvingen vaste activa</i>	3.8	- 260	- 207	- 90	- 87	- 70
Bijzondere waardeverminderingen	3.10	- 134	60	- 26	- 40	2
<i>op financiële activa tegen AC en tegen reële waarde via OCI</i>	3.10	- 128	92	- 25	- 36	8
<i>op goodwill</i>	3.10	0	0	0	0	0
<i>op overige</i>	3.10	- 6	- 32	- 1	- 4	- 6
Aandeel in het resultaat van geass. ondernemingen en joint ventures		8	12	0	4	2
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN		2 204	2 496	812	889	911
Belastingen	3.12	- 417	- 548	- 200	- 144	- 211
Nettoresultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten		0	0	0	0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN		1 787	1 949	612	745	701
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen		0	0	0	0	0
<i>Waarvan m.b.t. beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>		0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij		1 787	1 948	612	745	701
<i>Waarvan m.b.t. beëindigde bedrijfsactiviteiten</i>		0	0	0	0	0
Winst per aandeel (in euro)						
Gewoon		4.19	4.54	1.44	1.76	1.63
Verwaterd		4.19	4.54	1.44	1.76	1.63

Sinds juni 2019 wordt het resultaat van de Tsjechische bouwspaarbank Českomoravská stavební spořitelna (ČMSS) integraal geconsolideerd (voorheen vermogensmutatiemethode). Meer informatie vindt u onder toelichting 'Belangrijkste wijzigingen in de consolidatiekring' (toelichting 6.6) in dit verslag.

Overzicht van de impact van de 'overlay' benadering op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening

Op de aandelen aangehouden door de verzekeringsondernemingen in de groep wordt de overlaybenadering toegepast. Die aandelen, die volgens IAS 39 voornamelijk werden geclassificeerd als Voor verkoop beschikbaar, zouden volgens IFRS 9 worden gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van de waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening. Zolang IFRS 17 niet is ingevoerd, d.w.z. tot 1 januari 2022, herclassificeert de overlaybenadering de extra volatiliteit die resulteert uit de toepassing van IFRS 9 van de winst-en-verliesrekening naar OCI (onderhevig aan EU goedkeuring).

De extra volatiliteit als gevolg van IFRS 9, die wordt geherclassificeerd van het nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening naar de herwaarderingsreserve van aandelen (overlaybenadering), verwijst naar de niet-gerealiseerde reëlewaardeschommelingen voor een bedrag van 150 miljoen euro in 9M 2019. Ze kan worden samengevat als het verschil tussen

- het IFRS 9-resultaat (zonder toepassing van de overlaybenadering): 215 miljoen euro waarvan 220 miljoen euro aan gerealiseerde en niet-gerealiseerde reëlewaardeschommelingen opgenomen in Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening en -5 miljoen euro belastingen;
- het IAS 39-resultaat: 65 miljoen euro, bestaande uit een netto gerealiseerd resultaat van 84 miljoen euro en een bijzondere waardevermindering van 18 miljoen euro.

Vereenvoudigd geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten (comprehensive income)

(in miljoenen euro)	9M 2019	9M 2018	3KW 2019	2KW 2019	3KW 2018
RESULTAAT NA BELASTINGEN	1 787	1 949	612	745	701
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	1 787	1 948	612	745	701
OCI TE VERWERKEN IN DE WINST-EN-VERLIESREKENING	559	- 266	93	222	- 25
Nettomutatie van de herwaarderingsreserve FVOCI schuldinstrumenten	658	- 242	239	226	- 104
Nettowijziging van de herwaarderingsreserve FVPL aandelen - overlay	150	- 61	11	17	14
Nettowijziging van de afdekkingsreserve (kasstroomafdekkingen)	- 173	69	- 73	- 35	52
Nettowijziging van de omrekeningsverschillen	- 86	- 78	- 81	2	58
Afdekking van een netto-investering in buitenlandse entiteiten	8	55	- 2	8	- 42
Nettowijziging m.b.t. geassocieerde ondernemingen en joint ventures	6	- 6	4	4	0
Overige mutaties	- 3	- 3	- 5	0	- 3
OCI NIET TE VERWERKEN IN DE WINST-EN-VERLIESREKENING	3	25	7	- 37	37
Nettowijziging van de herwaarderingsreserve FVOCI aandelen	16	9	5	4	4
Nettowijziging van de toegezegdpensioenregelingen	- 12	15	1	- 43	34
Nettowijziging van het eigen kredietrisico	- 1	1	1	0	- 1
Nettowijziging m.b.t. geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0	0	1	0
TOTAAL GEREALISEERDE EN NIET-GEREALISEERDE RESULTATEN	2 349	1 708	712	930	713
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	2 349	1 707	711	930	713

De belangrijkste bewegingen in OCI (9M 2019 tegenover 9M 2018):

- De herwaarderingsreserve (FVOCI schuldinstrumenten) steeg in 9M 2019 met 658 miljoen euro, positief beïnvloed door een algemene renteverlaging. Dit verklaart ook de negatieve nettowijziging in de afdekkingsreserve (kasstroomafdekking) van -173 miljoen euro. In 9M 2018 daalde de herwaarderingsreserve (FVOCI schuldinstrumenten) met 242 miljoen euro, negatief beïnvloed door een algemene renteverhoging, een stijging van de creditspread op Italiaanse staatsobligaties en het 'unwinding' effect (dit laatste verklaart ook deels de positieve nettowijziging in de afdekkingsreserve (kasstroomafdekking) met 69 miljoen euro).
- Nettowijziging van de herwaarderingsreserve (FVPL aandelen - overlaybenadering): de +150 miljoen euro in 9M 2019 is te verklaren door positieve reëlewaardewijzigingen, deels gecompenseerd door overboekingen naar het nettoresultaat (meerwaarden op verkopen deels gecompenseerd door bijzondere waardeverminderingen). In 9M 2018 kan de -61 miljoen euro grotendeels worden verklaard door door overboekingen naar het nettoresultaat (meerwaarden op verkopen) en in mindere mate door negatieve reëlewaardeontwikkelingen.
- De nettowijziging van de omrekeningsverschillen in 9M 2019 (-86 miljoen euro) is voornamelijk veroorzaakt door de verzwakking van de CZK en HUF t.o.v. de EUR. Dat werd slechts ten dele gecompenseerd door de afdekking van de netto-investeringen in buitenlandse activiteiten in 9M 2019 (+8 miljoen euro) gerelateerd aan het nieuwe hedgingbeleid van FX-deelnemingen:
 - In het vroegere beleid was het doel om het eigen vermogen van de moedermaatschappij te stabiliseren.
 - Het nieuwe beleid is erop gericht de kapitaalratio van de groep te stabiliseren, waarbij het afdekkingsbedrag de gevoeligheid van het beschikbare kapitaal (teller van de CET1-ratio) en de risicogewogen activa (noemer van de CET1-ratio) voor FX-schokken in relatieve termen synchroniseert.

De nettowijziging van de omrekeningsverschillen in 9M 2018 (-78 miljoen euro) wordt ook voornamelijk veroorzaakt door de verzwakking van de CZK en HUF t.o.v. de EUR. Dat werd grotendeels gecompenseerd door de afdekking van de netto-investeringen in buitenlandse activiteiten (+55 miljoen euro) gezien de indekking nog gebaseerd was op het vroegere hedgingbeleid. Het netto-effect tussen deze twee posten kan voornamelijk worden verklaard door de asymmetrische behandeling van de uitgestelde belastingen (geen belasting op de nettowijziging van de omrekeningsverschillen, terwijl er wel een uitgestelde belasting op de afdekking wordt berekend).

Geconsolideerde balans

(in miljoenen euro)	Toelichting	30-09-2019	31-12-2018
ACTIVA			
Geldmiddelen, tegoeden bij centrale banken en andere zichtdeposito's bij kredietinstellingen		7 758	18 691
Financiële activa	4.0	277 544	256 916
<i>Geamortiseerde kostprijs</i>	4.0	233 090	216 792
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via OCI</i>	4.0	19 356	18 279
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening</i>	4.0	24 915	21 663
<i>Waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	4.0	8 915	6 426
<i>Afdekkingsderivaten</i>	4.0	184	183
Deel van de herverzekeraar in technische voorzieningen, verzekeringen		131	120
Reëlewaardeveranderingen m.b.t. reëlewaardeafdekking van het renterisico van een portefeuille		930	64
Belastingvorderingen		1 506	1 549
<i>Actuele belastingvorderingen</i>		106	92
<i>Uitgestelde belastingvorderingen</i>		1 400	1 457
Vaste activa aangehouden voor verkoop en groepen activa die worden afgestoten		0	14
Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures		62	215
Materiële vaste activa en vastgoedbeleggingen		3 752	3 299
Goodwill en andere immateriële vaste activa		1 567	1 330
Overige activa		1 580	1 610
TOTAAL ACTIVA		294 830	283 808
VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN			
Financiële verplichtingen	4.0	252 719	242 626
<i>Tegen geamortiseerde kostprijs</i>	4.0	228 250	220 671
<i>Gewaardeerd tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening</i>	4.0	23 099	20 844
<i>Waarvan aangehouden voor handelsdoeleinden</i>	4.0	7 134	5 834
<i>Afdekkingsderivaten</i>	4.0	1 371	1 111
Technische voorzieningen vóór herverzekering		18 549	18 324
Winst/verlies op afgedekte posities in portfolio hedge voor renterisico		7	- 79
Belastingverplichtingen		487	380
<i>Actuele belastingverplichtingen</i>		56	133
<i>Uitgestelde belastingverplichtingen</i>		431	247
Verplichtingen i.v.m. groepen activa die worden afgestoten		0	0
Voorzieningen voor risico's en kosten		217	235
Overige verplichtingen		3 265	2 689
TOTAAL VERPLICHTINGEN		275 245	264 175
Totaal eigen vermogen	5.10	19 585	19 633
Eigen vermogen van de aandeelhouders	5.10	18 086	17 233
Additionele tier 1-instrumenten opgenomen in eigen vermogen	5.10	1 500	2 400
Minderheidsbelangen		0	0
TOTAAL VERPLICHTINGEN EN EIGEN VERMOGEN		294 830	283 808

Sinds juni 2019 bevat de geconsolideerde balans cijfers van de Tsjechische bouwspaarbank Českomoravská stavební spořitelna (ČMSS), waarvan de resterende 45% verworven werd in mei 2019, resulterend in integrale consolidatie (voorheen vermogensmutatie- methode). Meer informatie vindt u onder toelichting 6.6 in dit verslag.

Geconsolideerde vermogensmutaties

(in miljoenen euro)	Geplaatst en volgestort aandelen- kapitaal	Uitgifte- premie	Eigen aandelen	Over- gedragen resultaat	Herwaarderings- reserve voor verkoop beschikbare financiële activa	Herwaarderings- reserve FVOCI schuldinstru- menten	Herwaarderings- reserve FVPL aandelen - overlay	Herwaarderings- reserve FVOCI aandelen	Afdekkings- reserve kasstroom- afdekkingen	Omrekenings- verschillen	Afdekking van een netto- investering in een buitenland- se entiteit	Wijziging in toegezegd pensioen- regelingen	Eigen kredietrisico via eigen vermogen	Totaal herwaarderings- reserves	Eigen vermogen van aandeel- houders	Additionele tier 1- instrumenten in eigen vermogen	Minderheids- belangen	Totaal eigen vermogen
30-09-2019																		
Saldo aan het einde van het vorige jaar	1 457	5 482	- 3	10 901	-	586	159	22	- 1 263	- 73	86	- 119	- 3	- 605	17 233	2 400	0	19 633
Nettoresultaat over de periode	0	0	0	1 787	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 787	0	0	1 787
OCI erkend in eigen vermogen over de periode	0	0	0	- 3	-	665	150	16	- 173	- 87	8	- 12	- 1	565	562	0	0	562
Subtotaal	0	0	0	1 783	-	665	150	16	- 173	- 87	8	- 12	- 1	565	2 349	0	0	2 349
Dividenden	0	0	0	- 1 457	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 1 457	0	0	- 1 457
Coupon op AT1	0	0	0	- 37	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 37	0	0	- 37
Uitgifte of Terugkoop van AT1 opgenomen in eigen vermogen	0	0	0	- 2	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 2	- 900	0	- 902
Inkoop/verkoop van eigen aandelen	0	0	0	0	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal wijzigingen	0	0	0	287	-	665	150	16	- 173	- 87	8	- 12	- 1	565	853	- 900	0	- 47
Saldo aan het einde van het jaar	1 457	5 482	- 2	11 188	-	1 250	309	38	- 1 436	- 160	94	- 131	- 5	- 39	18 086	1 500	0	19 585
<i>Waarvan gerelateerd aan de vermogensmutatiemethode</i>																		
					-	12	0	1	0	0	0	0	0	13	13			13
2018																		
Saldo aan het einde van het vorige jaar	1 456	5 467	- 5	10 101	1 751	0	0	0	- 1 339	- 11	45	- 52	- 10	383	17 403	1 400	0	18 803
Invloed gerelateerd aan de eerste toepassing van IFRS 9	0	0	0	- 247	- 1 751	837	387	29	0	0	0	0	0	- 499	- 746	0	0	- 746
Saldo aan het begin van het jaar na invloed IFRS 9	1 456	5 467	- 5	9 854	0	837	387	29	- 1 339	- 11	45	- 52	- 10	- 116	16 657	1 400	0	18 057
Nettoresultaat over de periode	0	0	0	2 570	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 570	0	0	2 570
OCI erkend in eigen vermogen over de periode	0	0	0	- 2	0	- 251	- 228	- 6	76	- 61	41	- 67	7	- 489	- 491	0	0	- 491
Subtotaal	0	0	0	2 568	0	- 251	- 228	- 6	76	- 61	41	- 67	7	- 489	2 079	0	0	2 079
Dividenden	0	0	0	- 1 253	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 1 253	0	0	- 1 253
Coupon op AT1	0	0	0	- 70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 70	0	0	- 70
Kapitaalverhoging	1	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0	16
Overboeking van reserve naar overgedragen resultaat bij realisatie	0	0	0	- 12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 12	0	0	- 12
Uitgifte van AT1 opgenomen in eigen vermogen	0	0	0	- 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 5	1 000	0	995
Inkoop/verkoop van eigen aandelen	0	0	- 179	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 179	0	0	- 179
Vernietiging van eigen aandelen	0	0	181	- 181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal wijzigingen	1	15	2	1 047	0	- 251	- 228	- 6	76	- 61	41	- 67	7	- 489	576	1 000	0	1 576
Saldo aan het einde van het jaar	1 457	5 482	- 3	10 901	0	586	159	22	- 1 263	- 73	86	- 119	- 3	- 605	17 233	2 400	0	19 633
<i>Waarvan gerelateerd aan de vermogensmutatiemethode</i>																		
					0	5	0	1	0	14	0	0	0	20	20			20

De post Dividenden in 30-09-2019 bevat:

- een slotdividend van 2,50 euro per aandeel voor 2018 (in totaal werd 1 040 miljoen euro worden afgetrokken van het overgedragen resultaat in het tweede kwartaal van 2019). Het slotdividend werd betaald op 9 mei 2019.
- een interimdividend van 1 euro per aandeel (in totaal 416 miljoen euro), als voorschot op het totale dividend voor 2019, betaalbaar op 15 november 2019 (reeds afgetrokken van het overgedragen resultaat in 3KW 2019).

De post Uitgifte of Terugkoop van additioneel tier-1 instrument opgenomen in eigen vermogen in 30-09-2019 bevat:

- op 26 februari 2019 heeft KBC Groep NV voor 500 miljoen euro Additional tier 1-effecten (AT1) geplaatst.
 - op 19 maart 2019 werd een call uitgeoefend voor het AT1-instrument dat KBC in 2014 heeft uitgegeven, met een nominaal bedrag van 1.4 miljard euro.
- Meer informatie vindt u onder 'Eigen vermogen van de aandeelhouders en AT1-instrumenten' (Toelichting 5.10) verderop in dit verslag.

(in miljoenen euro)	Geplaatst en volgestort aandelen- kapitaal	Uitgifte- premie	Eigen aandelen	Over- gedragen resultaat	Herwaarderings- reserve voor verkoop beschikbare financiële activa	Herwaarderings- reserve FVOCI schuldinstru- menten	Herwaarderings- reserve FVPL aandelen - overlay	Herwaarderings- reserve FVOCI aandelen	Afdekkings- reserve kasstroom- afdekkingen	Omrekenings- verschillen	Afdekking van een netto- investering in een buitenland- se entiteit	Wijziging in toegezegd pensioen- regelingen	Eigen kredietrisico via eigen vermogen	Totaal herwaarderings- reserves	Eigen vermogen van aandeel- houders	Additionele tier 1- instrumenten in eigen vermogen	Minderheids- belangen	Totaal eigen vermogen
30-09-2018																		
Saldo aan het einde van het vorige jaar	1 456	5 467	- 5	10 101	1 751	0	0	0	- 1 339	- 11	45	- 52	- 10	383	17 403	1 400	0	18 803
Invloed gerelateerd aan de eerste toepassing van IFRS 9	0	0	0	- 247	- 1 751	837	387	29	0	0	0	0	0	- 499	- 746	0	0	- 746
Saldo aan het begin van het jaar na invloed IFRS 9	1 456	5 467	- 5	9 854	0	837	387	29	- 1 339	- 11	45	- 52	- 10	- 116	16 657	1 400	0	18 057
Nettoresultaat over de periode	0	0	0	1 948	-	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1 948	0	0	1 949
OCI erkend in eigen vermogen over de periode	0	0	0	- 3	0	- 246	- 61	9	69	- 80	55	15	1	- 238	- 241	0	0	- 241
Subtotaal	0	0	0	1 945	0	- 246	- 61	9	69	- 80	55	15	1	- 238	1 707	0	0	1 707
Dividenden	0	0	0	- 1 253	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 1 253	0	0	- 1 253
Coupon op AT1	0	0	0	- 42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 42	0	0	- 42
Overboeking van reserve naar overgedragen resultaat bij realisatie	0	0	0	- 8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 8	0	0	- 8
Uitgifte van AT1 opgenomen in eigen vermogen	0	0	0	- 5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 5	1 000	0	995
Inkoop/verkoop van eigen aandelen	0	0	- 180	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	- 180	0	0	- 180
Vernietiging van eigen aandelen	0	0	181	- 181	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal wijzigingen	0	0	1	458	0	- 246	- 61	9	69	- 80	55	15	1	- 238	221	1 000	0	1 221
Saldo aan het einde van het jaar	1 456	5 467	- 4	10 312	0	590	326	37	- 1 270	- 92	100	- 37	- 9	- 354	16 878	2 400	0	19 278
Waarvan gerelateerd aan de toepassing van de vermogensmutatiemethode					0	6	0	1	0	14	0	0	0	20	20			20

De post Dividenden in 2018 bevat:

- het slotdividend van 2 euro per aandeel voor 2017 (in totaal werd 837 miljoen euro afgetrokken van het overgedragen resultaat in het tweede kwartaal van 2018)
- een interimdividend van 1 euro per aandeel (in totaal 416 miljoen euro), als voorschot op het totale dividend voor 2018 (betaling uitgevoerd op 16 november 2018).

De post Vernietiging van eigen aandelen in 2018 bevat:

- in totaal werden 2,7 miljoen aandelen ingekocht als onderdeel van het aandeelinkoopprogramma voor een totaal bedrag van 181 miljoen euros, die vervolgens werden vernietigd.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht

(in miljoenen euro)	9M 2019	9M 2018
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het begin van het boekjaar	34 354	40 413
Nettokasstromen uit of aangewend bij bedrijfsactiviteiten	- 5 539	6 398
Nettokasstromen uit of aangewend bij investeringsactiviteiten	169	3 319
Nettokasstromen uit of aangewend bij financieringsactiviteiten	152	- 16
Gevolgen van wisselkoerswijzigingen op geldmiddelen en kasequivalenten	- 127	- 178
Geldmiddelen en kasequivalenten aan het einde van de periode	29 009	49 936

De negatieve nettokasstromen uit of aangewend bij bedrijfsactiviteiten in 9M 2019 omvatten voornamelijk de terugbetaling van een deel van de TLTRO II (4 miljard euro) in combinatie met hogere termijn- en hypotheekleningen, deels gecompenseerd door hogere depositocertificaten en het gerealiseerde resultaat.

De positieve nettokasstromen uit of aangewend bij bedrijfsactiviteiten in 9M 2018 omvatten voornamelijk het gerealiseerde resultaat en lagere uitstaande schuldinstrumenten tegen reële waarde via OCI (versus jaareinde 2017).

De nettokasstromen uit of aangewend bij investeringsactiviteiten in 9M 2019 omvatten +439 miljoen euro afkomstig van de overname van het resterende 45% belang in de Tsjechische bouwspaarbank Českomoravská stavební spořitelna (ČMSS) (de aanschaffingsprijs van 240 miljoen euro wordt meer dan gecompenseerd door de beschikbare geldmiddelen en kasequivalenten op de balans van CMSS), deels gecompenseerd door bijkomende investeringen in schuld papier tegen geamortiseerde kostprijs. De nettokasstromen uit of aangewend bij investeringsactiviteiten in de 9M 2018 is gerelateerd aan schuld papier tegen geamortiseerde kostprijs dat de vervaldag bereikte.

De nettokasstromen uit financieringsactiviteiten in 9M 2019 omvatten (voor meer informatie zie 'Eigen vermogen van de aandeelhouders en AT1- instrumenten' (toelichting 5.10) verderop in dit rapport):

- de call door KBC Groep NV van de in 2014 uitgegeven Additional tier 1-instrumenten, voor een nominaal bedrag van 1,4 miljard euro,
- de uitgifte van Additional tier 1-instrumenten opgenomen in het eigen vermogen voor 500 miljoen euro,
- de uitbetaling in mei van het slotdividend voor 2018 van 2.50 euro per dividendgerechtigd aandeel (1 040 miljoen euro in totaal),
- de uitgifte van Senior Holdco instrumenten voor 1 500 miljoen euro en
- de uitgifte van Tier-2 instrumenten voor 750 miljoen euro in augustus 2019, met het oog op de call van bestaande Tier-2 instrumenten uitgegeven in 2014 voor 750 miljoen euro. Deze call is gepland in november 2019.

De nettokasstromen uit of aangewend bij financieringsactiviteiten in 9M 2018 omvatten

- de call door KBC Bank van de in januari 2013 uitgegeven contingent capital note (CoCo) van 1 miljard USD en een dividenduitkering van 837 miljoen euro,
- de uitgifte van gedekte obligaties voor 750 miljoen euro,
- de uitgifte van een groene obligatielening voor 500 miljoen euro,
- de uitgifte van Additional tier 1-instrumenten opgenomen in het eigen vermogen voor 1 miljard euro en
- de netto afname van senior obligaties uitgegeven door KBC Ifima (ongeveer 700 miljoen euro, voornamelijk vervaldagen).

Toelichting bij de grondslagen voor financiële verslaggeving

Verklaring van overeenstemming (toelichting 1.1 in de jaarrekening 2018)

Het verkorte tussentijdse financiële verslag van de KBC-groep over de periode die eindigde op 30 september 2019 is opgesteld in overeenstemming met IAS 34, 'Tussentijdse financiële verslaggeving'. Het verkorte tussentijdse financiële verslag moet worden gelezen samen met de jaarrekening voor het boekjaar dat eindigde op 31 december 2018, die is opgesteld volgens de International Financial Reporting Standards, zoals goedgekeurd voor toepassing in de EU (*endorsed IFRS*).

De volgende IFRS-normen werden van kracht op 1 januari 2019 en werden toegepast in deze rapportering:

- IFRS 16:
 - In januari 2016 publiceerde de IASB IFRS 16 (Leases), die in werking trad op 1 januari 2019. De nieuwe standaard verandert niet veel aan de boekhoudkundige verwerking van leasing voor leaseverstrekkers en dus zijn de boekhoudkundige gevolgen beperkt voor KBC (omdat KBC voornamelijk optreedt als leaseverstrekker en niet als leasingnemer). De impact van de FTA van IFRS 16 op de common equity ratio is beperkt tot zo'n -6 basispunten.

De volgende IFRS-normen werden gepubliceerd, maar zijn nog niet van kracht in 2019. KBC zal die normen toepassen zodra dat verplicht wordt:

- IFRS 17
 - In mei 2017 publiceerde de IASB IFRS 17 (Verzekeringscontracten), een omvattende nieuwe boekhoudnorm voor verzekeringscontracten die de grondslagen bevat voor opname en waardering, voorstelling en informatieverschaffing. Zodra IFRS 17 van kracht is, zal hij IFRS 4 (Verzekeringscontracten) vervangen, die werd gepubliceerd in 2005. IFRS 17 geldt voor alle types verzekeringscontracten (leven, schade, directe verzekering, herverzekering), ongeacht het type entiteiten waardoor ze worden uitgegeven, en voor bepaalde garanties en financiële instrumenten met discretionaire winstdeling. Daarop zullen enkele uitzonderingen gelden. De algemene doelstelling van IFRS 17 is een boekhoudkundig model voor verzekeringscontracten te bieden dat nuttiger en consistent is voor verzekeraars. In tegenstelling tot de verplichtingen van IFRS 4, die grotendeels gebaseerd zijn op grandfathering van de vroegere lokale grondslagen van de financiële verslaggeving, biedt IFRS 17 een compleet model voor verzekeringscontracten dat alle relevante boekhoudkundige aspecten omvat. De kern van IFRS 17 is het algemene model, aangevuld met een specifieke aanpassing voor contracten met directe winstdeling (de variabelevergoedingsaanpak) en een vereenvoudigde aanpak (de premie-allocatieaanpak) vooral voor contracten met een korte looptijd. IFRS 17 zal gelden voor de verslagperiodes die beginnen op of na 1 januari 2022 (onder voorbehoud van goedkeuring door de EU), en vergelijkende cijfers zijn vereist. Een impactstudie maakt deel uit van het IFRS 17-project dat momenteel loopt in KBC.
- Overige
 - De IASB heeft enkele beperkte aanpassingen aan bestaande IFRS en IFRIC-normen gepubliceerd. Ze zullen worden toegepast zodra dat verplicht is, maar hun impact wordt momenteel als verwaarloosbaar ingeschat.

Belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving (toelichting 1.2 in de jaarrekening 2018)

Een samenvatting van de belangrijkste grondslagen voor financiële verslaggeving wordt gegeven in het jaarverslag van de KBC-groep op 31-12-2018.

- IFRS 16:
 - Alle leaseovereenkomsten moeten worden geclassificeerd als financiële leasing of operationele leasing. De classificatie uit hoofde van IFRS 16 is gebaseerd op de mate waarin de aan de eigendom van een geleased actief verbonden risico's en voordelen bij de leasinggever of de leasingnemer liggen. Een financiële lease draagt nagenoeg alle aan de eigendom van een actief verbonden risico's en voordelen over. Deze classificatie is cruciaal voor posities als leasinggever; voor posities als leasingnemer, is deze classificatie van minder belang gezien beide classificaties resulteren in een gelijkaardig accounting model op de balans en in de resultatenrekening.

Toelichting bij de segmentinformatie

Rapportering volgens de managementstructuur van de groep (toelichting 2.2 in de jaarrekening 2018)

Voor een beschrijving van de managementstructuur en gerelateerde rapporteringspresentatie verwijzen we naar toelichting 2.1 van de jaarrekening 2018.

(in miljoenen euro)	Divisie België	Divisie Tsjechië	Divisie Internationale Markten	Waarvan:				Groeps- center	KBC- Groep
				Hongarije	Slowakije	Bulgarije	Ierland		
9M 2019									
Nettorente-inkomsten	1 882	939	644	190	153	105	196	- 29	3 436
Verzekeringen Niet-leven (vóór herverzekering)	334	85	102	34	21	47	0	6	527
<i>Verdiende premies</i>	829	208	235	109	35	92	0	8	1 280
<i>Technische lasten</i>	- 496	- 123	- 133	- 75	- 14	- 44	0	- 2	- 753
Verzekeringen Leven (vóór herverzekering)	- 74	42	25	6	8	11	0	0	- 7
<i>Verdiende premies</i>	718	170	71	12	31	28	0	0	959
<i>Technische lasten</i>	- 792	- 128	- 46	- 7	- 23	- 17	0	0	- 966
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	7	- 5	- 8	- 2	- 1	- 5	0	- 9	- 14
Dividendinkomsten	63	1	0	0	0	0	0	2	65
Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via w&v	88	- 93	25	24	- 7	11	- 3	31	51
Netto gerealiseerd resultaat van schuldinstr. tegen reële waarde via OCI	5	0	2	1	1	0	0	0	7
Nettoprovisie-inkomsten	875	195	222	158	48	18	- 2	- 3	1 289
Overige netto-inkomsten	146	99	- 15	1	5	0	- 22	5	234
TOTALE OPBRENGSTEN	3 326	1 263	997	412	229	189	168	2	5 588
Exploitatiekosten	- 1 935	- 570	- 685	- 267	- 158	- 106	- 154	- 69	- 3 258
Bijzondere waardeverminderingen	- 136	- 14	- 5	2	- 16	- 9	18	21	- 134
<i>op financiële activa tegen AC en FVOCI</i>	- 134	- 11	- 4	3	- 16	- 8	18	21	- 128
<i>op goodwill</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>op overige</i>	- 2	- 3	- 1	- 1	0	- 1	0	0	- 6
Aandeel in het resultaat van geass. ondernemingen en joint ventures	- 4	9	4	0	0	0	0	0	8
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	1 251	687	311	147	54	73	33	- 46	2 204
Belastingen	- 319	- 103	- 51	- 24	- 13	- 8	- 7	56	- 417
Nettoresultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN	932	584	260	124	41	66	27	10	1 787
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	932	584	260	124	41	66	27	10	1 787
9M 2018									
Nettorente-inkomsten	1 928	752	674	180	158	114	222	23	3 378
Verzekeringen Niet-leven (vóór herverzekering)	386	77	89	31	18	39	0	10	562
<i>Verdiende premies</i>	795	184	187	81	30	75	0	7	1 173
<i>Technische lasten</i>	- 410	- 106	- 98	- 50	- 12	- 36	0	3	- 611
Verzekeringen Leven (vóór herverzekering)	- 81	44	22	6	9	7	0	0	- 15
<i>Verdiende premies</i>	689	181	74	12	40	22	0	0	944
<i>Technische lasten</i>	- 770	- 138	- 52	- 6	- 31	- 15	0	1	- 959
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	- 15	- 5	- 9	- 2	- 2	- 5	0	0	- 29
Dividendinkomsten	61	0	0	0	0	0	0	5	67
Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via w&v	141	68	66	49	6	9	2	- 46	229
Netto gerealiseerd resultaat van schuldinstr. tegen reële waarde via OCI	0	0	0	- 1	0	1	0	9	9
Nettoprovisie-inkomsten	908	193	214	147	44	23	0	- 3	1 312
Overige netto-inkomsten	152	10	18	15	5	- 2	- 1	- 29	150
TOTALE OPBRENGSTEN	3 481	1 139	1 075	427	240	186	223	- 32	5 663
Exploitatiekosten	- 1 943	- 542	- 676	- 262	- 152	- 108	- 153	- 78	- 3 239
Bijzondere waardeverminderingen	- 44	- 32	111	7	1	7	96	24	60
<i>op financiële activa tegen AC en FVOCI</i>	- 43	- 8	119	8	0	14	96	24	92
<i>op goodwill</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>op overige</i>	- 1	- 24	- 8	- 1	0	- 7	- 1	0	- 32
Aandeel in het resultaat van geass. ondernemingen en joint ventures	- 8	16	4	0	0	1	0	0	12
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	1 486	581	514	171	89	86	165	- 85	2 496
Belastingen	- 397	- 98	- 74	- 25	- 20	- 9	- 21	21	- 548
Nettoresultaat na belastingen uit beëindigde bedrijfsactiviteiten	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RESULTAAT NA BELASTINGEN	1 089	484	440	147	69	77	144	- 64	1 949
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	1 089	484	440	147	69	77	144	- 64	1 948

Overige toelichtingen

Nettorente-inkomsten (toelichting 3.1 in de jaarrekening 2018)

(in miljoenen euro)	9M 2019	9M 2018	3KW 2019	2KW 2019	3KW 2018
Totaal	3 436	3 378	1 174	1 132	1 136
Rente-inkomsten	5 435	5 148	1 806	1 807	1 754
Rente-inkomsten op financiële instrumenten berekend volgens de effectieve rentevoet					
Financiële activa tegen AC	4 147	3 908	1 404	1 383	1 341
Financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via OCI	249	291	84	78	93
Afdeckingsderivaten	379	296	132	128	125
Overige activa, niet gewaardeerd tegen reële waarde	48	51	13	16	14
Rente-inkomsten op andere financiële instrumenten					
Financiële activa verplicht aan reële waarde (niet-trading)	5	6	2	1	2
Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden	606	595	171	201	179
Waarvan economische afdekkingen	586	576	165	195	173
Overige financiële activa tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening	0	0	0	0	0
Rentelasten	-1 999	-1 771	- 632	- 675	- 618
Rentelasten op financiële instrumenten berekend volgens de effectieve rentevoet					
Financiële verplichtingen tegen AC	- 965	- 817	- 294	- 332	- 298
Afdeckingsderivaten	- 498	- 429	- 167	- 167	- 163
Overige	- 64	- 97	- 14	- 25	- 37
Rentelasten op andere financiële instrumenten					
Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden	- 436	- 404	- 145	- 139	- 112
Waarvan economische afdekkingen	- 408	- 383	- 134	- 130	- 106
Financiële verplichtingen tegen reële waarde via de winst-en-verliesrekening	- 30	- 20	- 10	- 11	- 7
Nettorentelasten m.b.t. toegezegdpensioenregelingen	- 6	- 4	- 2	- 2	- 1

Note: herclassificatie in 3KW 2018 en 9M 2018 van 37 miljoen euro van rente-inkomsten op financiële activa gewaardeerd tegen reële waarde via waardeveranderingen in OCI naar financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs, gerelateerd aan de voorstellingswijze van interne 'bond lending'.

Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (toelichting 3.3 in de jaarrekening 2018)

Het resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening in 3KW 2019 lag 43 miljoen euro lager dan in 2KW 2019. De daling ten opzichte van het vorige kwartaal is toe te schrijven aan:

- lagere dealingroominkomsten in Tsjechië en België
- negatievere marktwaardeaanpassingen in het 3KW 2019
- licht lager nettoresultaat uit aandelen (verzekeringen)

Slechts gedeeltelijk gecompenseerd door:

- een positieve evolutie in de MTM ALM derivaten

Tegenover 3KW 2018 ligt het resultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening 124 miljoen euro lager in 3KW 2019. Dat is grotendeels te verklaren door:

- lagere dealingroominkomsten in België en Tsjechië
- negatieve marktwaardeaanpassingen in 3KW 2019 tegenover positieve marktwaardeaanpassingen in 3KW 2018
- licht negatieve MTM ALM derivaten in het 3KW 2019 tegenover positieve MTM ALM derivaten in 3KW 2018

Slechts gedeeltelijk gecompenseerd door:

- hogere nettoresultaten uit aandelen (verzekeringen)

Het resultaat uit financiële instrumenten met verwerking van waardeverminderingen in de winst- en verliesrekening in 9M 2019 ligt 178 miljoen euro lager in vergelijking met 9M 2018, wat grotendeels te verklaren is door:

- lagere dealingroominkomsten (lager in Tsjechië, deels gecompenseerd door hogere dealingroominkomsten in België)
- negatieve marktwaardeaanpassingen in 9M 2019
- negatieve MTM ALM derivaten in 9M 2019 tegenover licht positieve MTM ALM derivaten in 9M 2018

Slechts gedeeltelijk gecompenseerd door

- hogere nettoresultaten uit aandelen (verzekeringen)

Nettoprovisie-inkomsten (toelichting 3.5 in de jaarrekening 2018)

(in miljoenen euro)	9M 2019	9M 2018	3KW 2019	2KW 2019	3KW 2018
Totaal	1 289	1 312	444	435	424
Ontvangen provisies	1 833	1 853	629	616	606
Betaalde provisies	- 543	- 541	- 185	- 180	- 182
Indeling naar type					
Vermogensbeheerdiensten	809	855	275	270	275
Ontvangen provisies	850	897	288	285	289
Betaalde provisies	- 41	- 42	- 13	- 14	- 15
Bankdiensten	686	658	237	230	219
Ontvangen provisies	935	910	326	315	304
Betaalde provisies	- 249	- 252	- 89	- 85	- 85
Distributie	- 207	- 200	- 68	- 65	- 70
Ontvangen provisies	47	47	15	16	13
Betaalde provisies	- 254	- 247	- 83	- 82	- 83

Overige netto-inkomsten (toelichting 3.6 in de jaarrekening 2018)

(in miljoenen euro)	9M 2019	9M 2018	3KW 2019	2KW 2019	3KW 2018
Totaal	234	150	43	133	56
waarvan meer- of minderwaarden als gevolg van					
verkoop van financiële activa tegen geamortiseerde kostprijs	11	17	7	0	5
terugkoop van financiële verplichtingen tegen geamortiseerde kostprijs	9	0	9	0	0
waarvan andere, waaronder:	215	133	27	133	51
inkomsten uit (voornamelijk operationele) leasingactiviteiten, KBC Lease-groep	56	54	16	20	20
inkomsten van Groep VAB	33	44	11	11	14
eenmalig effect 55% aandeel in CMSS	82	0	0	82	0
vereffening juridische dossiers	9	- 15	3	0	5
voorziening voor tracker mortgage review	- 22	0	- 18	- 4	0

Bemerkingen:

- eenmalig effect 55% aandeel in ČMSS: bevat de 82 miljoen eenmalige winst in Tsjechië als gevolg van de herwaardering van het KBC-belang van 55% in ČMSS, gerelateerd aan de verwerving in 2KW 2019 van het resterende belang van 45% (meer informatie vindt u in toelichting 6.6 verderop in dit verslag).
- vereffening van oude juridische dossiers: gerelateerd aan Tsjechië (+6 miljoen euro in 1KW 2019), België (+18 miljoen euro in 1KW 2018) en Groepscenter (+3 miljoen euro in 3KW 2019, -38 miljoen euro in 2KW 2018 en +5 miljoen euro in 3KW 2018).
- voorziening voor tracker mortgage review (in KBC Bank Ireland): -18 miljoen euro in 3KW 2019 bevat de aanleg van een voorziening voor een potentiële sanctie voor -14 miljoen euro.

Verzekeringsresultaten (toelichting 3.7.1 in de jaarrekening 2018)

(in miljoenen euro)	Leven	Niet-leven	Niet-technische rekening	Totaal
9M 2019				
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	959	1 295	0	2 254
Verzekeringstechnische lasten vóór herverzekering	- 966	- 754	0	- 1 720
Nettoprovisie-inkomsten	- 21	- 247	0	- 268
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	- 2	- 12	0	- 14
Algemene beheerskosten	- 115	- 189	- 2	- 307
Interne schaderegelingskosten	- 7	- 45	0	- 52
Indirecte acquisitiekosten	- 24	- 54	0	- 78
Administratiekosten	- 85	- 90	0	- 175
Beheerskosten voor beleggingen	0	0	- 2	- 2
Technisch resultaat	- 144	92	- 2	- 55
Beleggingsopbrengsten (*)	374	68	18	460
Technisch-financieel resultaat	230	160	16	405
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-	-	3	3
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	230	160	19	409
Belastingen	-	-	-	- 89
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-	-	-	320
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-	-	-	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	-	-	-	320
9M 2018				
Verdiende verzekeringspremies vóór herverzekering	945	1 187	0	2 132
Verzekeringstechnische lasten vóór herverzekering	- 959	- 612	0	- 1 571
Nettoprovisie-inkomsten	- 18	- 231	0	- 249
Nettoresultaat uit afgestane herverzekering	- 1	- 28	0	- 29
Algemene beheerskosten	- 116	- 190	- 2	- 308
Interne schaderegelingskosten	- 7	- 44	0	- 51
Indirecte acquisitiekosten	- 25	- 56	0	- 81
Administratiekosten	- 84	- 90	0	- 174
Beheerskosten voor beleggingen	0	0	- 2	- 2
Technisch resultaat	- 148	127	- 2	- 24
Beleggingsopbrengsten	397	63	39	498
Technisch-financieel resultaat	249	189	37	475
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	-	-	3	3
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	249	189	40	478
Belastingen	-	-	-	- 111
RESULTAAT NA BELASTINGEN	-	-	-	366
Toerekenbaar aan minderheidsbelangen	-	-	-	0
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	-	-	-	366

(*) 9M 2019 bestaat uit (in miljoenen euro): Nettorente-inkomsten (347), Netto dividendinkomsten (40), Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst-en-verliesrekening (75), Netto gerealiseerd resultaat van schuldinstrumenten tegen reële waarde met verwerking via OCI (1), Overige netto-inkomsten (-2) en bijzondere waardeverminderingen (-1). De niet-technische rekening omvat de resultaten van ondernemingen die geen verzekeringsinstelling zijn, zoals VAB en ADD.

Opmerking: cijfers m.b.t. de verdiende premies bevatten niet de beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling, die ruwweg overeenkomen met de 'unit-linked' producten. De cijfers zijn vóór eliminatie van transacties tussen de bank- en verzekeringsentiteiten van de groep (meer informatie vindt u in het jaarverslag over 2018).

In 9M 2019 werd het technische resultaat schadeverzekeringen negatief beïnvloed door:

- de stormen in België en Tsjechië (vóór belastingen en voor invloed van herverzekering in 1KW 2019 voor een bedrag van ongeveer -41 miljoen euro en in 2KW 2019 voor ongeveer -19 miljoen euro; de netto impact in de eerste jaarhelft na invloed van herverzekering bedraagt -50 miljoen euro). In 3KW 2019 was er geen belangrijke stormimpact.
- grote brandschaden in België in 9M 2019 voor ongeveer -37 miljoen euro (vóór belastingen en vóór invloed van herverzekering).
- herschatting van schadevoorzieningen in 2KW 2019 voor een bedrag van -16 miljoen euro (vóór belastingen).

Exploitatiekosten – winst-en-verliesrekening (toelichting 3.8 in de jaarrekening 2018)

De exploitatiekosten voor het derde kwartaal 2019 bevatten 28 miljoen euro gerelateerd aan banken- en verzekeringsheffingen (30 miljoen euro in 2KW 2019, 26 miljoen euro in 3KW 2018, 440 miljoen euro in 9M 2019 en 421 miljoen euro in 9M 2018). Het gevolg van de toepassing van IFRIC 21 (Heffingen) is dat bepaalde heffingen op voorhand geboekt worden in het eerste kwartaal van het jaar.

Bijzondere waardeverminderingen – winst-en-verliesrekening (toelichting 3.10 in de jaarrekening 2018)

(in miljoenen euro)	9M 2019	9M 2018	3KW 2019	2KW 2019	3KW 2018
Totaal	- 134	60	- 26	- 40	2
Bijzondere waardeverminderingen op fin. activa tegen AC en reële waarde via OCI	- 128	92	- 25	- 36	8
Waarvan bijzondere waardeverminderingen op fin. activa tegen AC	- 129	90	- 26	- 35	8
Per product					
Leningen en voorschotten	- 114	82	- 19	- 33	14
Schuldpapier	0	1	0	0	1
Verbintenissen en financiële garanties buiten balans	- 14	6	- 7	- 3	- 7
Per type					
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	- 25	- 19	- 8	- 15	- 9
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	11	33	14	- 11	- 15
Categorie 3 (non-performing; ECL over resterende looptijd)	- 120	87	- 32	- 18	43
Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid	5	- 11	0	9	- 12
Waarvan bijzondere waardeverminderingen op fin. activa tegen reële waarde via OCI	1	3	1	0	1
Schuldpapier	1	3	1	0	1
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	0	2	1	0	0
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	1	0	1	0	0
Categorie 3 (non-performing; ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen op goodwill	0	0	0	0	0
Bijzondere waardeverminderingen op overige	- 6	- 32	- 1	- 4	- 6
Immateriële vaste activa (zonder goodwill)	- 3	0	0	- 3	0
Materiële vaste activa, inclusief vastgoedbeleggingen	- 1	- 32	0	- 1	- 6
Geassocieerde ondernemingen en joint ventures	0	0	0	0	0
Overige	- 2	0	- 1	0	- 1

De stijging van categorie 3 in 9M 2019 betreft voornamelijk bijzondere waardeverminderingen in België gerelateerd aan een aantal bedrijfsdossiers.

Belastingen – winst-en-verliesrekening (toelichting 3.12 in de jaarrekening 2018)

Eenmalige winst in de inkomstenbelasting in het tweede kwartaal van 2019: een positieve impact van 34 miljoen euro in de inkomstenbelasting is gekoppeld aan het nieuwe hedgingbeleid van FX-deelnemingen.

Als gevolg van dit nieuwe dekkingsbeleid is een substantieel deel van de bestaande afdekkingen beëindigd. Hoewel het FX-resultaat op de beëindiging van deze afdekkingen in niet-gerealiseerde resultaten blijft, wordt het effect van de inkomstenbelasting opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Financiële instrumenten, opdeling volgens portefeuille en product (toelichting 4.1 in de jaarrekening 2018)

(in miljoenen euro)	Tegen geamortiseerde kostprijs (AC)	Tegen reële waarde via OCI (FVOCI)	Verplicht tegen reële waarde (niet trading) (MFVPL excl HFT)	Aangehouden voor handels- doeleinden (HFT)	Gewaardeerd tegen reële waarde (FVO)	Afdekkings- derivaten	Totaal	Totaal excl. CMSS
FINANCIËLE ACTIVA, 30-09-2019								
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen, excl. reverse repo's	5 811	0	0	0	0	0	5 811	5 811
Leningen en voorschotten aan klanten (excl. reverse repo's)	154 696	0	167	0	0	0	154 863	150 321
Handelsvorderingen	1 906	0	0	0	0	0	1 906	1 906
Afbetalingskredieten	5 400	0	82	0	0	0	5 482	4 519
Hypotheekleningen	66 381	0	74	0	0	0	66 456	62 898
Termijnkredieten	68 869	0	11	0	0	0	68 880	68 859
Financiële leasing	5 829	0	0	0	0	0	5 829	5 829
Voorschotten in rekening-courant	5 491	0	0	0	0	0	5 491	5 491
Overige	819	0	0	0	0	0	819	818
Reverse repo's	29 959	0	0	113	0	0	30 072	29 502
Met kredietinstell. & beleggingsondernemingen	28 496	0	0	113	0	0	28 608	28 039
Met klanten	1 464	0	0	0	0	0	1 464	1 464
Aandelen	0	260	1 373	754	0	0	2 387	2 387
Beleggingscontracten, verzekeringen	0	0	14 394	0	0	0	14 394	14 394
Schuldpapier	42 078	19 096	66	1 495	0	0	62 735	62 474
Van publiekrechtelijke emittenten	36 408	12 415	0	1 377	0	0	50 200	49 939
Van kredietinstell. & beleggingsondernemingen	3 475	2 839	0	23	0	0	6 338	6 338
Van ondernemingen	2 194	3 842	66	95	0	0	6 197	6 197
Derivaten	0	0	0	6 551	0	184	6 734	6 734
Overige	546	0	0	1	0	0	547	547
Totaal	233 090	19 356	16 000	8 915	0	184	277 544	272 171

FINANCIËLE ACTIVA, 31-12-2018								
Leningen en voorschotten aan kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (excl. reverse repo's)	5 069	0	0	0	0	0	5 070	
Leningen en voorschotten aan klanten (excl. reverse repo's)	146 954	0	85	0	13	0	147 052	
Handelsvorderingen	4 197	0	0	0	0	0	4 197	
Afbetalingskredieten	4 520	0	0	0	0	0	4 520	
Hypotheekleningen	60 766	0	71	0	0	0	60 837	
Termijnkredieten	65 717	0	14	0	13	0	65 744	
Financiële leasing	5 618	0	0	0	0	0	5 618	
Voorschotten in rekening-courant	5 527	0	0	0	0	0	5 527	
Overige	609	0	0	0	0	0	609	
Reverse repo's	21 133	0	0	0	0	0	21 134	
Met kredietinstel. & beleggingsondernemingen	20 976	0	0	0	0	0	20 977	
Met klanten	157	0	0	0	0	0	157	
Aandelen	0	258	1 249	763	0	0	2 271	
Beleggingscontracten, verzekeringen	0	0	13 837	0	0	0	13 837	
Schuldpapier	41 649	18 020	54	714	0	0	60 437	
Van publiekrechtelijke emittenten	35 710	12 025	0	557	0	0	48 292	
Van kredietinstel. & beleggingsondernemingen	3 032	2 579	0	76	0	0	5 687	
Van ondernemingen	2 907	3 417	54	81	0	0	6 458	
Derivaten	0	0	0	4 942	0	183	5 124	
Overige	1 986	0	0	6	0	0	1 992	
Totaal	216 792	18 279	15 224	6 426	13	183	256 916	

(in miljoenen euro)	Tegen geamor- tiseerde kostprijs	Aange- houden voor handels- doeleinden	Gewaardeerd tegen reële waarde (FVO)	Afdekkings- derivaten	Totaal	Totaal/ excl. ČMSS
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 30-09-2019						
Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (excl. repo's)	20 169	0	0	-	20 169	20 169
Deposito's van klanten en schuld papier (excl. repo's)	202 471	290	2 509	-	205 270	199 969
Zichtdeposito's	84 297	0	0	-	84 297	84 297
Termijndeposito's	15 745	110	235	-	16 091	16 091
Spaarrekeningen	68 052	0	0	-	68 052	62 752
Deposito's van bijzondere aard	2 516	0	0	-	2 516	2 516
Overige deposito's	644	0	0	-	644	643
Depositocertificaten	13 017	0	7	-	13 025	13 025
Kasbons	1 151	0	0	-	1 151	1 151
Niet-converteerbare obligaties	13 938	180	2 061	-	16 179	16 179
Niet-converteerbare achtergestelde schulden	3 111	0	205	-	3 316	3 316
Repo's	2 976	32	0	-	3 007	3 007
Met kredietinstel. & beleggingsondernemingen	2 031	12	0	-	2 043	2 043
Met klanten	945	20	0	-	964	964
Schulden m.b.t. beleggingscontracten	0	-	13 456	-	13 456	13 456
Derivaten	-	5 684	0	1 371	7 055	7 055
Baisseposities	-	1 128	0	-	1 128	1 128
In aandelen	-	23	0	-	23	23
In schuld papier	-	1 105	0	-	1 105	1 105
Overige	2 634	0	0	-	2 634	2 604
Totaal	228 250	7 134	15 965	1 371	252 719	247 388

FINANCIËLE VERPLICHTINGEN, 31-12-2018

Deposito's van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (excl. repo's)	23 684	0	0	-	23 684	
Deposito's van klanten en schuld papier (excl. repo's)	192 004	226	2 061	-	194 291	
Zichtdeposito's	79 893	0	0	-	79 893	
Termijndeposito's	16 499	49	296	-	16 844	
Spaarrekeningen	60 067	0	0	-	60 067	
Deposito's van bijzondere aard	2 629	0	0	-	2 629	
Overige deposito's	211	0	0	-	211	
Depositocertificaten	15 575	0	8	-	15 583	
Kasbons	1 700	0	0	-	1 700	
Niet-converteerbare obligaties	13 029	176	1 572	-	14 777	
Niet-converteerbare achtergestelde schulden	2 402	0	186	-	2 588	
Repo's	1 001	0	0	-	1 001	
Met kredietinstel. & beleggingsondernemingen	932	0	0	-	932	
Met klanten	69	0	0	-	69	
Schulden m.b.t. beleggingscontracten	0	-	12 949	-	12 949	
Derivaten	-	4 673	0	1 111	5 784	
Baisseposities	-	935	0	-	935	
In aandelen	-	16	0	-	16	
In schuld papier	-	919	0	-	919	
Overige	3 982	0	0	-	3 983	
Totaal	220 671	5 834	15 010	1 111	242 626	

Op 24 juni sloot KBC Bank Ierland de op 12 april aangekondigde transactie af waarbij ze haar bestaande bedrijfskredieten-portefeuille van ongeveer 260 miljoen euro verkoopt aan de Bank of Ireland.

De impact van de verwerving van de resterende aandelen in ČMSS vindt u in de pro forma kolom 'totaal exclusief ČMSS', waarbij inzicht wordt gegeven in de wijzigingen in de financiële instrumenten (exclusief de verwerving van ČMSS). Meer informatie vindt u in toelichting 6.6.

In de loop van 2KW 2019 werd de boekhoudkundige verwerking van factoring opnieuw beoordeeld in overeenstemming met IFRS en een wijziging werd uitgevoerd op 30 juni 2019, met als gevolg een vermindering van 834 miljoen euro van handelsvorderingen en termijndeposito's en een herclassificatie van handelsvorderingen naar termijnskredieten voor een bedrag van 1 683 miljoen euro.

Financiële activa waarvoor bijzondere waardeverminderingen zijn geboekt (toelichting 4.2.1 in de jaarrekening 2018)

(in miljoenen euro)	30-09-2019				31-12-2018	
	Boekwaarde voor bijzondere waardeverminderingen	Bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde voor bijzondere waardeverminderingen	Bijzondere waardeverminderingen	Boekwaarde na bijzondere waardeverminderingen
FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN GEAMORTISEERDE KOSTPRIJS						
Leningen en voorschotten	193 382	- 2 916	190 466	176 680	- 3 523	173 157
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	170 123	- 134	169 988	153 081	- 113	152 969
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	17 571	- 292	17 279	16 983	- 305	16 678
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd) (*)	5 526	- 2 460	3 066	6 461	- 3 062	3 399
Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (POCI)	163	- 31	132	154	- 42	112
Schuldpapier	42 090	- 12	42 078	41 660	- 11	41 649
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	42 012	- 4	42 008	41 409	- 5	41 405
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	71	- 2	69	244	- 1	243
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd)	7	- 6	1	7	- 6	2
Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (POCI)	0	0	0	0	0	0
FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE VIA OCI						
Schuldpapier	19 101	- 5	19 096	18 026	- 6	18 020
Categorie 1 (ECL over 12 maanden)	19 044	- 4	19 040	17 585	- 4	17 581
Categorie 2 (ECL over resterende looptijd)	57	0	56	441	- 2	439
Categorie 3 (ECL over resterende looptijd)	0	0	0	0	0	0
Verworven of gecreëerde financiële activa met verminderde kredietwaardigheid (POCI)	0	0	0	0	0	0

(*) Een groot deel van de daling van bijzondere waardeverminderingen houdt verband met de boekhoudkundige afschrijving van bepaalde legacy leningen waarvoor volledige voorzieningen zijn getroffen (0,8 miljard euro in 9M 2019) voornamelijk in Ierland.

Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – waarderingshiërarchie (toelichting 4.5 in de jaarrekening 2018)

Voor meer uitleg over hoe KBC (i) de reële waarde en de waarderingshiërarchie en (ii) niveau 3 waardering definieert en bepaalt, wordt verwezen naar toelichtingen 4.4 tot en met 4.7 in de jaarrekening 2018.

(in miljoenen euro)	30-09-2019				31-12-2018			
	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal	Niveau 1	Niveau 2	Niveau 3	Totaal
FINANCIËLE ACTIVA GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE								
Verplicht tegen reële waarde, niet aangehouden voor handelsdoeleinden	15 263	467	271	16 000	14 645	423	156	15 224
Aangehouden voor handelsdoeleinden	1 837	5 787	1 290	8 915	1 018	4 412	996	6 426
Bij eerste opname aangeduid als gewaardeerd tegen reële waarde (FVO)	0	0	0	0	0	13	0	13
Tegen reële waarde via OCI	15 302	3 562	492	19 356	13 773	4 066	441	18 280
Afdekkingsderivaten	0	184	0	184	0	183	0	183
Totaal	32 402	9 999	2 053	44 454	29 436	9 096	1 593	40 125
FINANCIËLE VERPLICHTINGEN GEWAARDEERD TEGEN REËLE WAARDE								
Aangehouden voor handelsdoeleinden	1 129	3 820	2 186	7 134	831	3 457	1 545	5 834
Gewaardeerd tegen reële waarde	13 419	809	1 736	15 965	12 931	856	1 223	15 010
Afdekkingsderivaten	0	1 371	0	1 371	0	1 111	0	1 111
Totaal	14 547	6 000	3 922	24 470	13 763	5 424	2 768	21 955

Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – overdrachten tussen niveau 1 en 2 (toelichting 4.6 in de jaarrekening 2018)

In 9M 2019 herklasseerde KBC voor ongeveer 23 miljoen euro aan financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde van niveau 1 naar niveau 2. KBC herklasseerde ook voor ongeveer 1 107 miljoen euro aan financiële instrumenten van niveau 2 naar niveau 1. Het grootste deel van die herklasseringen gebeurde wegens een optimalisatie in de niveauclassificatiemethodologie.

Financiële instrumenten die tegen reële waarde worden gewaardeerd – focus op niveau 3 (toelichting 4.7 in de jaarrekening 2018)

In 9M 2019 waren er de volgende belangrijke bewegingen met betrekking tot financiële instrumenten geklasseerd in niveau 3 van de waarderingshiërarchie:

- In de categorie Financiële activa verplicht gewaardeerd tegen reële waarde (niet aangehouden voor handelsdoeleinden) stijgt de reële waarde van de leningen en voorschotten met 82 miljoen euro, voornamelijk door nieuwe transacties, deels gecompenseerd door instrumenten die op vervaldag kwamen. De reële waarde van de aandelen steeg met 31 miljoen euro, voornamelijk als gevolg van nieuwe posities en verschuivingen naar niveau 3.
- In de categorie Financiële activa aangehouden voor handelsdoeleinden stijgt de reële waarde van derivaten met 371 miljoen euro, voornamelijk door reëlewaardeveranderingen en nieuwe transacties, deels gecompenseerd door instrumenten die op vervaldag kwamen. De reële waarde van schuldinstrumenten daalde met 77 miljoen euro, hoofdzakelijk door verkopen.
- In de categorie Financiële activa tegen reële waarde via OCI steeg de reële waarde van de schuldinstrumenten met 52 miljoen euro voornamelijk door nieuwe posities en verschuivingen naar niveau 3, deels gecompenseerd door instrumenten die op vervaldag kwamen en verkopen.
- In de categorie Financiële verplichtingen aangehouden voor handelsdoeleinden steeg de reële waarde van derivaten met 636 miljoen euro, voornamelijk reëlewaardeveranderingen en door nieuwe transacties, deels gecompenseerd door instrumenten die op vervaldag kwamen.
- In de categorie Financiële verplichtingen aangewezen als gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening steeg de reële waarde van schuldinstrumenten met 514 miljoen euro, voornamelijk door nieuwe uitgiftes en reëlewaardeveranderingen.

Eigen vermogen van de aandeelhouders en AT1 instrumenten (toelichting 5.10 in de jaarrekening 2018)

In aantal	30-09-2019	31-12-2018
Gewone aandelen	416 155 676	416 155 676
Waarvan gewone aandelen die de houder recht geven op een dividenduitkering	416 155 676	416 155 676
Waarvan eigen aandelen	42 285	50 284
Overige informatie		
Fractiewaarde per aandeel (in euro)	3.51	3.51
Aantal uitgegeven maar niet-volgestorte aandelen	0	0

De gewone aandelen van KBC Groep NV hebben geen nominale waarde en worden genoteerd op NYSE Euronext (Brussels).

De eigen aandelen hebben bijna volledig betrekking op aandelen KBC Groep die dienen als indekking voor uitstaande derivaten op indexen/ aandelenkorven waarin aandelen van KBC Groep zijn opgenomen.

Op 17 april 2018 heeft KBC Groep NV voor 1 miljard euro aan Additional tier 1-effecten geplaatst en op 26 februari 2019 heeft KBC Groep NV voor 500 miljoen euro aan Additional tier 1-effecten geplaatst. Beide transacties hebben geen impact op het aantal gewone aandelen. Deze voornoemde twee emissies zijn uitgegeven met het oog op de call van de AT1-effecten die werden uitgegeven in 2014, goed voor 1,4 miljard euro. Deze call werd uitgeoefend op 19 maart 2019.

Belangrijkste wijzigingen in de consolidatiekring (toelichting 6.6 in de jaarrekening 2018)

In 9M 2019:

Op 31 mei 2019 heeft ČSOB (het 45%-belang in ČMSS van Bausparkasse Schwäbisch Hall (BSH) verworven voor een totale vergoeding van 240 miljoen euro. Ten gevolge daarvan wordt ČMSS nu integraal geconsolideerd (voorheen vermogensmutatie).

De geconsolideerde cijfers in dit rapport zijn inclusief het 45%-belang in ČMSS:

- Vanaf juni 2019 worden de resultaten van ČMSS volledig geconsolideerd in elke lijn van de winst- en verliesrekening (voorheen, dus ook in april en mei 2019, werden de resultaten van ČMSS geboekt aan 55% in de lijn 'Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint-ventures').
- De eenmalige winst van 82 miljoen euro gerelateerd aan de herwaardering van het bestaande aandeel van 55% werd geboekt in 'Overige Netto-inkomsten'.
- Op de balans wordt ČMSS ook volledig geconsolideerd vanaf juni 2019 (voorheen in de rubriek 'Investerings in geassocieerde ondernemingen en joint ventures', in overeenstemming met de vermogensmutatiemethode).
- De impact van de verwerving op de financiële instrumenten wordt weergegeven in toelichting 4.1. Deze toelichting bevat een extra pro forma 'Totaal exclusief ČMSS' kolom, die inzicht geeft in de wijzigingen financiële instrumenten (exclusief de verwerving van ČMSS).
- KBC heeft goodwill erkent voor een bedrag van 164 miljoen euro in de geconsolideerde financiële staten.
- De transactie heeft een impact van -0,30 procentpunten op de CET1-ratio van KBC Groep.
- De onderstaande tabel geeft de reële waarde weer van de belangrijkste financiële instrumenten betrokken bij de verwerving van ČMSS, evenals de bijdrage van ČMSS tot de groeps winst-en-verliesrekening van 9M 2019.

in miljoenen euro	30/09/2019
Aankoop of verkoop	Aankoop
Percentage aandelen gekocht (+) of verkocht (-) in het betrokken jaar	ČMSS 45%
Totaal percentage aandelen aan het einde van het betrokken jaar	100%
Betreffende divisie/segment	Tsjechië
Datum sluiting transactie, maand en jaar	mei 2019
Resultaten van betreffende maatschappij opgenomen in resultaat van de groep vanaf:	01-06-2019
Aankoopprijs	240
Kasstroom voor de aankoop van bedrijven min aangekochte of verkochte geldmiddelen en	439
Geboekte bedragen voor gekochte activa en veronderstelde passiva - voor de geprovisioneerde reële waarde op 31 mei 2019	
Geldmiddelen en tegoeden bij centrale banken	729
Financiële activa	4 959
Aangehouden voor handelsdoeleinden	4 855
Gewaardeerd tegen reële waarde via OCI	103
Afdekkingsderivaten	0
Reëlewaardeveranderingen van de afgedekte posities bij reëlewaardeafdekking van het renterisico	15
Belastingvorderingen	4
Materiële vaste activa	20
Goodwill en andere immateriële vaste activa	42
Overige activa	7
waarvan geldmiddelen en kasequivalenten (inbegrepen in bovenstaande activa)	729
Financiële verplichtingen	5 384
Gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs	5 362
Afdekkingsderivaten	22
Belastingverplichtingen	10
Voorzieningen voor risico's en kosten	1
Overige verplichtingen	33
waarvan: geldmiddelen en kasequivalenten (inbegrepen in bovenstaande verplichtingen)	50

(in miljoenen euro)	9M 2019	3KW 2019	2KW 2019
Nettorente-inkomsten	28	21	7
<i>Rente-inkomsten</i>	55	41	14
<i>Rentelasten</i>	- 27	- 20	- 7
Dividendinkomsten	0	0	0
Nettoresultaat uit financiële instrumenten tegen reële waarde via w&v	0	0	0
Netto gerealiseerd resultaat uit schuldinstr. tegen reële waarde via OCI	0	0	0
Nettoprovisie-inkomsten	8	6	2
<i>Provisie-inkomsten</i>	11	8	3
<i>Provisielasten</i>	- 3	- 2	- 1
Overige netto-inkomsten	82	0	82
TOTALE OPBRENGSTEN	119	27	91
Exploitatiekosten	- 16	- 11	- 5
<i>Personeelskosten</i>	- 7	- 5	- 2
<i>Algemene beheerskosten</i>	- 5	- 3	- 1
<i>Afschrijvingen vaste activa</i>	- 4	- 3	- 1
Bijzondere waardeverminderingen	- 4	- 2	- 1
<i>op financiële activa tegen AC en tegen reële waarde via OCI</i>	- 4	- 2	- 1
Aandeel in het resultaat van geassocieerde ondernemingen en joint ventures	9	0	4
RESULTAAT VÓÓR BELASTINGEN	108	14	90
Belastingen	- 3	- 3	- 1
RESULTAAT NA BELASTINGEN	104	11	89
Toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij	104	11	89

In 2018 (beide in het eerste kwartaal) :

- Juridische fusie van United Bulgarian Bank (UBB) en CIBANK (geen geconsolideerde invloed).
- Overname van het belang van 40% van MetLife in UBB-MetLife Life Insurance Company AD, een joint venture voor levensverzekeringen tussen United Bulgarian Bank en MetLife ('UBB-MetLife'). De financiële impact ervan is verwaarloosbaar voor KBC. Wijziging consolidatiemethode van vermogensmutatiemethode naar integrale consolidatie.

Gebeurtenissen na balansdatum (toelichting 6.8 in de jaarrekening 2018)

Belangrijke *non-adjusting* gebeurtenissen tussen de balansdatum (30 september 2019) en de publicatie van dit rapport (14 november 2019) : geen.

**VERSLAG VAN DE COMMISSARIS AAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN KBC GROEP NV
OMTRENT DE BEOORDELING VAN DE TUSSENTIJDSE VERKORTE GECONSOLIDEERDE
FINANCIËLE STATEN VOOR DE PERIODE VAN NEGEN MAANDEN AFGESLOTEN PER
30 SEPTEMBER 2019**

Inleiding

Wij hebben een beoordeling uitgevoerd van de in bijlage opgenomen tussentijdse geconsolideerde balans van KBC Groep NV en haar dochtervennootschappen (samen "de Groep") op 30 september 2019 en de daarbij horende tussentijdse geconsolideerde winst- en verliesrekening, het vereenvoudigd geconsolideerd overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten over de periode van negen maanden afgesloten op die datum, de geconsolideerde vermogensmutaties en het vereenvoudigd geconsolideerd kasstroomoverzicht over de periode van negen maanden afgesloten op die datum, evenals van de toelichtingen, bevattende de grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, gezamenlijk de "Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten".

Deze staten tonen een geconsolideerd balanstotaal van EUR 294.830 miljoen en een geconsolideerde winst (aandeel van de Groep) voor de periode van negen maanden afgesloten op deze datum van EUR 1.787 miljoen.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen en presenteren van deze Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten in overeenstemming met International Financial Reporting Standard IAS 34 *Tussentijdse Financiële Verslaggeving* ("IAS 34") zoals goedgekeurd door de Europese Unie. Het is onze verantwoordelijkheid om een besluit te formuleren over deze Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten op basis van onze beoordeling.

Omvang van de beoordeling

Wij hebben onze beoordeling uitgevoerd overeenkomstig de "International Standard on Review Engagements 2410 – Review of Interim Financial Information Performed by the Independent Auditor of the Entity". Een beoordeling van tussentijdse financiële informatie bestaat uit het verzoeken om inlichtingen aan hoofdzakelijk financiële en boekhoudkundige verantwoordelijken, en het toepassen van analytische en andere procedures van beoordeling. De reikwijdte van een beoordeling is substantieel kleiner dan een controle uitgevoerd volgens "International Standards on Auditing" en laat ons bijgevolg niet toe om met zekerheid te stellen dat we kennis hebben van alle belangrijke gegevens die zouden geïdentificeerd zijn indien we een volkomen controle zouden hebben uitgevoerd. Wij brengen dan ook geen controle-oordeel tot uitdrukking.

PwC Bedrijfsrevisoren cvba - PwC Reviseurs d'Entreprises scrl - Financial Assurance Services
Maatschappelijke zetel/Siège social: Woluwe Garden, Woluwedal 18, B-1932 Sint-Stevens-Woluwe
T: +32 (0)2 710 4211, F: +32 (0)2 710 4299, www.pwc.com
BTW/TVA BE 0429.501.944 / RPR Brussel - RPM Bruxelles / ING BE43 3101 3811 9501 - BIC BBRUBEBB /
BELFIUS BE92 0689 0408 8123 - BIC GKCC BEBB

Besluit

Op basis van onze beoordeling is niets onder onze aandacht gekomen dat ons doet aannemen dat de bijgaande Tussentijdse Verkorte Geconsolideerde Financiële Staten, in alle van materieel belang zijnde opzichten niet opgesteld zouden zijn in overeenstemming met IAS 34 zoals goedgekeurd door de Europese Unie.

Sint-Stevens-Woluwe, 13 november 2019

De commissaris
PwC Bedrijfsrevisoren cvba
vertegenwoordigd door

A blue ink signature of Roland Jeanquart, consisting of several overlapping loops and a long horizontal stroke.

Roland Jeanquart
Bedrijfsrevisor

A blue ink signature of Tom Meuleman, featuring a large, sweeping loop followed by a series of sharp, angular strokes.

Tom Meuleman
Bedrijfsrevisor

Additionele Informatie 3KW 2019 en 9M 2019

Dit deel werd niet nagezien door de Commissaris

Details van ratio's en termen

Common equity ratio

Een risicogewogen maatstaf van de solvabiliteit van de groep, gebaseerd op het kernkapitaal (*common equity tier 1*-kapitaal).

Berekening	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Gedetailleerde berekening in het hoofdstuk 'Solvency' in het Engelstalig 'quarterly report'. De hier vermelde ratio is gebaseerd op de Deense compromismethode.				
Fully loaded		15,4%	16,0%	16,0%

Er werd geen rekening gehouden met de winst voor de eerste negen maanden van 2019. Wanneer het nettoresultaat voor de eerste negen maanden van 2019, rekening houdend met de FY 2018 dividenduitbetalingsratio van 59% (dividend + AT1 coupon) wordt ingeteld, is de ratio 15,9% (zie 'Solvency' sectie in het Engelstalig 'quarterly report').

Dekkingsratio

Geeft weer welk deel van de impaired kredieten (definitie: zie Impaired kredieten) gedekt is door waardeverminderingen. Waar van toepassing, kunnen teller en noemer in de formule worden beperkt tot de impaired kredieten met meer dan 90 dagen achterstalligheid.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Specifieke waardeverminderingen op kredieten	'Credit risk loan portfolio overview', tabel in de Credit risk sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	2 601	3 203	4 296
/				
Uitstaande impaired kredieten	'Credit risk loan portfolio overview', tabel in de Credit risk sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	6 197	7 151	9 103
		42,0%	44,8%	47,2%

Vanaf 1kw 2018 is er een definitie-aanpassing uitgevoerd (zie 'Credit risk' sectie in het Engelstalig 'quarterly report').

Eigen vermogen van de aandeelhouders per aandeel

Weerspiegelt de boekwaarde van een KBC-aandeel, m.a.w. de waarde in euro die elk aandeel vertegenwoordigt in het eigen vermogen van de aandeelhouders van KBC.

Berekening (in miljoenen euro of aantallen)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Eigen vermogen van de aandeelhouders (A)	Geconsolideerde balans	18 086	17 233	16 878
/				
Aantal gewone aandelen min eigen aandelen (per einde periode)	Toelichting 5.10	416,1	416,1	415,8
= (A) / (B) (in euro)		43,46	41,42	40,59

Gecombineerde ratio (schadeverzekeringen)

Geeft een inzicht in de technische winstgevendheid (d.w.z. onder meer abstractie makend van beleggingsresultaten) van de schadeverzekeringsactiviteiten, meer bepaald in welke mate de verzekeringspremies voldoen om de schade-uitkeringen en kosten te dekken. De gecombineerde ratio houdt rekening met afgestane herverzekering.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Verzekeringstechnische lasten, inclusief interne schaderegelingskosten (A)	Toelichting 3.7.1	779	878	651
/				
Verdiende verzekeringspremies (B)	Toelichting 3.7.1	1 260	1 553	1 151
+				
Bedrijfskosten (C)	Toelichting 3.7.1	398	505	383
/				
Geboekte verzekeringspremies (D)	Toelichting 3.7.1	1 334	1 597	1 230
= (A/B)+(C/D)		91,7%	88,2%	87,7%

Impaired kredieten ratio

Deze ratio geeft het aandeel van *impaired* kredieten in de kredietportefeuille (definitie: zie Kredietportefeuille), en dus een idee van de kredietwaardigheid van die portefeuille. *Impaired loans* zijn leningen waarvoor het onwaarschijnlijk is dat de volledige contractuele hoofdsom en interesten worden (terug)betaald. Het gaat om de leningen met KBC-defaultstatus PD 10, PD 11 en PD 12, wat overeenkomt met de definitie van *non-performing* zoals gebruikt door de Europese Bankautoriteit (EBA). Waar van toepassing, kunnen teller en noemer in de formule worden beperkt tot de impaired kredieten met meer dan 90 dagen achterstalligheid.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Uitstaand bedrag van impaired kredieten (A)	'Credit risk loan portfolio overview', tabel in de Credit risk sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	6 197	7 151	9 103
/				
Totale uitstaande kredietportefeuille (B)	'Credit risk loan portfolio overview', tabel in de Credit risk sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	176 553	164 824	166 822
= (A) / (B)		3,5%	4,3%	5,5%

(*) Vanaf 1kw 2018 is er een definitie-aanpassing uitgevoerd (zie 'Credit risk' sectie in het Engelstalig 'quarterly report').

Kosten-inkomstenratio

Geeft een beeld van de relatieve kostenefficiëntie (kosten ten opzichte van opbrengsten) van de bankactiviteiten.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Kosten-inkomstenratio				
Exploitatiekosten van de bankactiviteiten (A)	Gecons. w-&-v-rekening: onderdeel van exploitatiekosten	2 895	3 714	2 857
/				
Totale opbrengsten van de bankactiviteiten (B)	Gecons. w-&-v-rekening: onderdeel van totale opbrengsten	4 813	6 459	4 865
=(A) / (B)		60,2%	57,5%	58,7%

Waar relevant berekenen we ook de kosten-inkomstenratio zonder uitzonderlijke en/of niet-operationele elementen. We sluiten daarbij de volgende zaken uit: invloed van de marked-to-marketwaardering van ALM-derivaten (volledig uitgesloten), bankentax (inclusief de bijdrage tot de 'European Resolution Fund') opgenomen pro-rata en gespreid over de kwartalen van het betrokken jaar in plaats van voorafname (als vereist door IFRIC 21) en uitzonderlijke items. De kosten-inkomstenratio gecorrigeerd voor deze specifieke elementen bedraagt 59% in 9M 2019 (versus 57% in 2018 en 57% in 9M 2019).

Kredietkostenratio

Geeft een idee van de in de winst-en-verliesrekening opgenomen waardeverminderingen op kredieten voor een bepaalde periode, in verhouding tot de totale kredietportefeuille (definitie: zie Kredietportefeuille). Op langere termijn kan deze ratio een indicatie geven van de kredietkwaliteit van de portefeuille.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Nettowijziging in de waardeverminderingen voor kredietrisico's (A)	Gecons. w-&-v-rekening: onderdeel van bijzondere waardeverminderingen	129	- 59	- 90
/				
Gemiddelde uitstaande kredietportefeuille (B)	Credit risk loan portfolio overview, tabel in de Credit risk sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	170 689	163 393	164 391
= (A) (Geannualiseerd) / (B)		0,10%	-0,04%	-0,07%

Kredietportefeuille

Geeft een idee van de omvang van de (voornamelijk pure, traditionele) kredietactiviteiten.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Leningen en voorschotten aan klanten (A)	Toelichting 4.1, Leningen en voorschotten aan klanten	154 863	147 052	146 011
+				
Reverse repo's (niet op centrale banken) (B)	Toelichting 4.1, onderdeel van Reverse repo's met kredietinstellingen en beleggingsondernemingen	4 008	538	1 363
+				
Schuldinstrumenten van ondernemingen en van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (bank) (C)	Toelichting 4.1, onderdeel van Schuldinstrumenten van ondernemingen en van Schuldinstrumenten van kredietinstellingen en beleggingsondernemingen	5 751	5 750	5 761
+				
Andere blootstelling op kredietinstellingen (D)		4 954	4 603	5 215
+				
Verstrekte financiële garanties aan klanten (E)	Toelichting 6.1, onderdeel van Verstrekte financiële garanties	8 076	8 302	8 352
+				
Bijzondere waardeverminderingen op kredieten (F)	Toelichting 4.2, onderdeel van Bijzondere waardeverminderingen	2 928	3 534	3 735
+				
Verzekeringssentiteiten (G)	Toelichting 4.1, onderdeel van Leningen en voorschotten aan klanten	- 2 308	- 2 296	- 2 214
+				
Niet-kredietgerelateerde vorderingen (H)		- 715	- 517	- 930
+				
Overige (I)	Onderdeel van Toelichting 4.1	- 1 005	- 2 142	- 473
= (A)+(B)+(C)+(D)+(E)+(F)+(G)+(H)+(I)		176 553	164 824	166 822

Vanaf 1kw 2018 is er een definitie-aanpassing uitgevoerd (zie 'Credit risk' sectie in het Engelstalig 'quarterly report').

Leverageratio

Geeft een idee van de solvabiliteit van de groep, gebaseerd op een eenvoudige, niet-risicogewogen ratio.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Reglementair beschikbaar tier 1-kapitaal (A)	Leverage ratio KBC-Group (Basel III, fully loaded) tabel in de 'Leverage KBC Group' sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	16 492	16 150	17 418
/				
Totale exposure measures (totaal van niet-risicogewogen binnen- en buitenbalanselementen, met enkele aanpassingen) (B)	Leverage ratio KBC-Group (Basel III, fully loaded) tabel in de 'Leverage KBC Group' sectie in het Engelstalig 'quarterly report'	275 514	266 594	286 388
= (A) / (B)		6,0%	6,1%	6,1%

Liquiditeitsdekkingsratio (liquidity coverage ratio (LCR))

Geeft een idee over de liquiditeitspositie van de bank op korte termijn, meer bepaald in welke mate de groep in staat is liquiditeitsmoeilijkheden te doorstaan gedurende een maand.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Liquide activa van hoge kwaliteit (A)	Gebaseerd op de EC Delegated Act on LCR en de EBA-richtlijnen voor LCR disclosure	76 500	79 300	79 747
/				
Totale nettokasuitstroom voor de volgende dertig kalenderdagen (B)		54 750	57 200	57 631
= (A) / (B)		140%	139%	138%

Vanaf jaareinde 2017 rapporteert KBC een 12 maand gemiddelde LCR in lijn met de EBA richtlijnen omtrent LCR rapportering.

Netto stabiele financieringsratio (NSFR)

Geeft een idee van de structurele liquiditeitspositie van de bank op lange termijn, meer bepaald in welke mate de groep in staat is liquiditeitsmoeilijkheden te doorstaan over een periode van één jaar.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Beschikbaar bedrag stabiele financiering (A)	Basel III, net stable funding ratio (Basel Comité, October 2014)	173 000	165 650	164 300
/				
Vereist bedrag stabiele financiering (B)		128 600	122 150	122 500
= (A) / (B)		134,5%	135,6%	134,1%

Nettorentemarge

Geeft een idee van de relatieve nettorent-opbrengsten van de bankactiviteiten (een van de belangrijkste inkomstenbronnen van de groep) ten opzichte van de gemiddelde totale rentedragende activa van de bankactiviteiten.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Nettorenten-inkomsten van de bankactiviteiten (A)	Gecons. w-&-v-rekening: onderdeel van nettorenten-inkomsten	2 867	3 813	2 844
/				
Gemiddelde rentedragende activa van de bankactiviteiten (B)	Geconsolideerde balans: onderdeel van 'Totaal activa'	193 407	187 703	187 657
= (A) (Geannualiseerd x360/aantal kalenderdagen) / (B)		1,95%	2,00%	2,00%

Vanaf 1kw 2018 is de nettorentemarge definitie gewijzigd, het betreft nettorenten-inkomsten van de bankactiviteiten exclusief dealing room en de netto positieve impact van ALM FX swaps & repos.

Rendement op eigen vermogen

Geeft een idee van de relatieve rendabiliteit van de groep, meer bepaald de verhouding van het nettoresultaat op de ingezette eigen middelen.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Resultaat na belastingen, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij (A) (Geannualiseerd)	Gecons. w-&-v-rekening	1 787	2 570	1 948
-				
Coupon op de additional tier 1-instrumenten in het eigen vermogen (B) (Geannualiseerd)	Gecons. vermogensmutaties	- 44	- 76	- 55
/				
Gemiddeld eigen vermogen van de aandeelhouders, exclusief de herwaarderingsreserve voor FVOCI en voor FVPL-overlay (C)	Gecons. vermogensmutaties	16 477	15 935	15 665
= (A-B) (Geannualiseerd) / (C)		14,1%	15,6%	16,1%

Het rendement op eigen vermogen in 9M 2019 rekening houdend met een gelijkmatige spreiding van de bankentaks over het jaar, bedraagt 15%.

Rendement op toegewezen kapitaal van een divisie (ROAC)

Geeft een idee van de relatieve rendabiliteit van een divisie, meer bepaald de verhouding van het nettoresultaat op het aan de divisie toegewezen kapitaal.

Berekening (in miljoenen euro of aantallen)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
DIVISIE BELGIË				
Resultaat na belastingen (inclusief belangen van derden) van de divisie (A)	Toelichting 2.2: resultaten per segment	932	1 450	1 089
/				
Gemiddeld aan de divisie toegewezen kapitaal (gebaseerd op de risicogewogen activa voor bankactiviteiten (volgens Basel III) en risicogewogen activa-equivalenten voor verzekeringsactiviteiten (volgens Solvency II) (B)		6 757	6 496	6 490
= (A) (Geannualiseerd) / (B)		18,4%	22,3%	22,4%
DIVISIE TSJECHIË				
Resultaat na belastingen (inclusief belangen van derden) van de divisie (A)	Toelichting 2.2: resultaten per segment	584	654	484
/				
Gemiddeld aan de divisie toegewezen kapitaal (gebaseerd op de risicogewogen activa voor bankactiviteiten (volgens Basel III) en risicogewogen activa-equivalenten voor verzekeringsactiviteiten (volgens Solvency II) (B)		1 683	1 696	1 708
= (A) (Geannualiseerd) / (B)		46,3%	38,5%	37,6%
DIVISIE INTERNATIONALE MARKTEN				
Resultaat na belastingen (inclusief belangen van derden) van de divisie (A)	Toelichting 2.2: resultaten per segment	260	533	440
/				
Gemiddeld aan de divisie toegewezen kapitaal (gebaseerd op de risicogewogen activa voor bankactiviteiten (volgens Basel III) en risicogewogen activa-equivalenten voor verzekeringsactiviteiten (volgens Solvency II) (B)		2 352	2 204	2 184
= (A) (Geannualiseerd) / (B)		14,7%	24,2%	26,9%

Solvabiliteitsratio van de verzekeringsactiviteiten

Een maatstaf voor de solvabiliteit van de verzekeringsactiviteiten, berekend volgens Solvency II.

Berekening	9M 2019	2018	9M 2018
Gedetailleerde berekening in de tabel 'Solvency KBC Insurance consolidated - Solvency II' in de afzonderlijke 'Solvency banking and insurance activities' secties in het Engelstalig 'quarterly report'	187%	217%	216%

Totaal beheerd vermogen

Het totale beheerde vermogen omvat de activa van derden en van de KBC-groep die beheerd worden door de verschillende assetmanagers van de groep (KBC Asset Management, ČSOB Asset Management, enz.) en ook de activa onder adviserend vermogensbeheer bij KBC Bank. De activa betreffen dus vooral KBC-beleggingsfondsen en tak 23-verzekeringsproducten, en activa onder mandaten tot discretionair en adviserend vermogensbeheer van (vooral retail, private banking en institutionele) klanten, en bepaalde groepsactiva. De omvang en de ontwikkeling van het totale beheerde vermogen is een belangrijke bron van nettoprovisie-inkomsten (genereert toetredings- en managementfees) en verklaart bijgevolg een groot deel van de wijziging in die inkomstenlijn. In die optiek wordt het beheerde vermogen van een fonds dat niet direct aan klanten wordt verkocht, maar waarin wordt geïnvesteerd door een ander fonds of via een discretionaire of adviserende vermogensbeheerportefeuille, gezien het ermee gerelateerde werk en de eventuele provisie-inkomsten die daarmee gepaard gaan, ook meegeteld in het totale beheerde vermogen.

Berekening (in miljarden euro)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Divisie België (A)	Company presentatie op www.kbc.com	197,0	186,4	200,3
+				
Divisie Tsjechië (B)		10,4	9,5	9,7
+				
Divisie Internationale Markten (C)		4,8	4,4	4,3
A)+(B)+(C)		212,2	200,3	214,3

Totale verkoop levensverzekeringen

Geeft een idee van de verkoop van levensverzekeringen inclusief de unit-linked producten.

Berekening (in miljoenen euro of %)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Verzekeringen Leven - Verdiende premies vóór herverzekering (A)	Gecons. w-&-v-rekening	959	1 359	944
+				
Verzekeringen Leven: verschil tussen uitgegeven en verdiende premies vóór herverzekering (B)	-	0	0	- 1
+				
Beleggingscontracten zonder discretionaire winstdeling (groot deel van unit-linked) – margin deposit accounting (C)	-	419	457	364
Totale verkoop levensverzekeringen (A) + (B) + (C)		1 378	1 817	1 307

Winst per aandeel, gewoon en verwaterd

Geeft een idee van hoeveel winst van een bepaalde periode toekomt aan één aandeel (en desgevallend inclusief verwaterende instrumenten).

Berekening (in miljoenen euro)	Verwijzing	9M 2019	2018	9M 2018
Resultaat na belastingen, toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij (A)	Geconsolideerde w-&-v-rekening	1 787	2 570	1 948
-				
Coupon op de additional tier 1-instrumenten in het eigen vermogen (B)	Gecons. eigenvermogensmutaties	- 43	- 76	- 55
/				
Gemiddelde aantal gewone aandelen min eigen aandelen van de periode, in miljoenen (C)	Toelichting 5.10	416,1	417,0	417,3
of:				
Gemiddeld aantal gewone aandelen en verwaterende opties min eigen aandelen van de periode (D)		416,2	417,0	417,4
Gewoon = (A-B) / (C) (in euro)		4,19	5,98	4,54
Verwaterd = (A-B) / (D) (in euro)		4,19	5,98	4,54